

# Colaborare transcurriculară pentru îmbunătățirea competențelor financiare ale elevilor prin intermediul jocurilor

2021-1-RO01-KA220-SCH-000032584

## REZULTATUL PROIECTULUI – 3

### **Colecție de bune practici și povești de succes în domeniul managementului financiar personal pentru elevii cu nevoi speciale**

Autori: Theodor Sîrbulețu, Constantin Romaniuc, Andreea Balan, Silvia Popovici, Marta, Fernandez Jimenez, Anna Isabel Herranz Zentarski, Florian Gallo, Chiara Curci, Silva Blazulioniene, Almeda Sinusaite, Ibrahim Aydin, Myria Ftellecha, Anna Kyriakou.



2022





## Cuprins

<b>Cuprins</b>	2
<b>Parteneri</b>	3
<b>Introducere</b>	3
<b>O fată cu dizabilități de auz lucrează la casa de marcat</b>	5
<b>Pasiune transformată într-o sursă de venit</b>	7
<b>Surditatea nu este o problemă în a fi angajat</b>	9
<b>Spiritul antreprenorial al elevilor are succes</b>	11
<b>Un complex de abilități care a condus la un startup business</b>	14
<b>Pași spre a deveni independent</b>	17
<b>Când punctul slab devine punctul forte</b>	19
<b>Să fii responsabil este cel mai important lucru</b>	21
<b>Ignacio are trucuri pentru orice</b>	23
<b>Atitudinea pozitivă a unui absolvent de universitate</b>	25
<b>Un mic antreprenor</b>	29
<b>Viața prin obiectivul camerei foto</b>	32
<b>Un adolescent cu dizabilitate de auz lucrează în serviciile de asistență socială</b>	35
<b>Visul lui Hüseyin</b>	37
<b>Studii în pofida dificultăților</b>	39
<b>Pensionarul cu dizabilitate auditivă și ajutorul său pentru ceilalți</b>	41
<b>O fată aparținând celor două lumii: a surzilor și auzitorilor</b>	44
<b>O tânără cu deficiențe de auz consideră că a preda este viața ei</b>	46
<b>Povestea unei lumi diferite</b>	48
<b>Micuța afaceristă</b>	50
<b>Un vis...</b>	53
<b>Designul universal - cum să facem materiale accesibile</b>	55



## Parteneri

LOGO PARTENERI	NUMELE ORGANIZAȚIEI	ȚARA
 LICEUL TEHNOLOGIC SPECIAL „VASILE PAVELCU” - IASI Iasi, str. K. BRĂȚIANU nr. 20A, tel./fax: 0232 211 932 vasile.pavelcu@spnvelcu.ro www.spnvelcu.ro	Liceul Tehnologic Special „Vasile Pavelcu”	România
 TELSĪU KURČIUJU IR NEPRIGIRDINCIJU DRAUGĪJA	Telsiu kurciuju ir neprisigirdinciuju draugija	Lituania
 ISTITUTO DEI SORDI DI TORINO	Fondazione Istituto dei Sordi di Torino ONLUS	Italia
	ASOCIATIA DEMETRIUS	România
 DOM SPAIN	DOMSPAIN SLU	Spania
 KONYA İl Millî Eğitim Müdürlüğü	KONYA İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	Turcia
 CITIZENS IN POWER	C.I.P. CITIZENS IN POWER	Cipru

## Introducere

Cu ajutorul *Culegerii de bune practici și povești despre managementul financiar personal de succes pentru elevii cu nevoi speciale*, parteneri experimentați au alcătuit o carte cu cele mai bune practici și povești comentate, despre managementul financiar personal de succes pentru elevii cu nevoi speciale. Cele mai bune practici și poveștile colectate vor fi găsite în mass-media, în rețelele de socializare ale unor personalități sau a persoanelor normale, cu deficiențe de auz sau cu alte dizabilități sau vor fi culese din atelierele de educație financiară cu elevii.

Fiecare partener a redactat 3 bune practici sau povești de management financiar personal de succes care implică persoane normale și persoane cu nevoi speciale și le-a prezentat într-o manieră vizuală foarte atractivă și creativă. Aceștia au implicat elevii în culegerea acestor bune practici sau povești.



Co-funded by the  
Erasmus+ Programme  
of the European Union



LICEUL TEHNOLOGIC SPECIAL  
'MARILE PAPELE' - IASI



Având un caracter educațional pregnant și pentru a facilita utilizarea lor în practică, fiecare poveste constă în:

Titlul poveștii

Descrierea poveștii

Întrebări de auto-reflecție

Sugestii de activități de grup non-formale cu instrucțiuni

Referințe bibliografice

Prezentare atractivă pe o platformă online

Este important să se creeze produse accesibile, cu design universal, deoarece acestea îndeplinesc preferințele și abilitățile individuale ale diferiților utilizatori. În final menționăm câteva dintre cele mai importante reguli în crearea produselor folosind **designul universal**.



## O față cu dizabilități de auz lucrează la casa de marcat



Titlul poveștii	<b>O față cu dizabilități de auz lucrează la casa de marcat</b>
Descrierea poveștii	<p><b>Donata Vilkaitė</b> din Klaipėda lucrează cu rezultate bune de cinci ani în centrul comercial Rimi din oraș. Este iubită nu numai de întreaga echipă, de manageri, ci și de clienții din Rimi.</p>  <p>Sursa: <a href="https://rb.gy/gqt7kq">https://rb.gy/gqt7kq</a></p> <p>Nu este neobișnuit să auzim despre dificultățile și problemele surzilor la locul de muncă, dar dificultățile lui Donatas au întărit-o și au călît-o. "Uneori, cumpărătorii nu au sensibilitate socială, le este teamă să comunice cu surzii, dar cred că sunt pe cale să schimbe această atitudine în bine. Acest lucru este foarte important nu numai pentru mine, ci și pentru întreaga comunitate de surzi" - Donata este fericită cu lucul de muncă preferat.</p> <p>După ce a absolvit cursurile Centrului de Formare Tehnologică din Klaipėda cu o diplomă în design interior, Donata a stat un an cu părinții ei până când ea și prietena ei au decis să își caute un loc de muncă. Ea nu a vrut să se angajeze la una din companiile unde surzii lucrau deja, așa că l-a rugat pe fostul ei profesor U. Petraitienė să sune la centrul comercial Rimi și să afle ce oportunități de angajare existau acolo. Profesorul a sunat și a fost de acord ca fetele să se angajeze a doua zi. Donata continuă să sublinieze că profesorii sunt recunoscători pentru acel loc de muncă.</p> <p>Începutul însă, nu a fost ușor. Se pare că atunci când nu auzi, nu știi cum să te porți, unde să te întorci, ce să faci. Dar șefa centrului a cea care a încurajat-o și chiar i-a oferit postul de la casierie.</p> <p>"Am demonstrat că surzii pot lucra la casa de marcat nu este mai rău decât cu cei care aud", a spus fata. În cei cinci ani de muncă s-a acumulat o experiență vastă, dar dorința de a se perfecționa stimulează crearea de noi planuri pentru că există dorința de noi experiențe și încercări. Prietenii surzi se întrebă cum de poate face o astfel de muncă, dar Donata poate răspunde cu încredere că POATE și că nu există niciun fel de complexe sau limitări legate de faptul că nu auziți.</p>



<p>Întrebări de autorefecție</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. O persoană cu deficiențe de auz primește o indemnizație lunară de handicap care îi permite să se întrețină. Cu toate acestea, Donata și-a exprimat dorința de a munci și a avut un loc de muncă plătit timp de cinci ani. De ce a fost important pentru Donata să se realizeze pe piața muncii și să fie și mai independentă din punct de vedere financiar?</li> <li>2. Donata nu a ales poziția de angajată la sală a magazinului, ea lucrează direct cu clienții și acceptă zilnic bani pentru bunuri și oferă clienților momente agreabile. Ce credeți că este important atunci când se lucrează direct cu banii și ce calități trebuie să aibă o persoană cu deficiențe de auz pentru a îndeplini astfel de atribuții?</li> <li>3. Care sunt principalele dificultăți pentru Donata care lucrează la casieria magazinului și care sunt cele mai mari riscuri de a face greșeli care ar putea aduce pierderi financiare magazinului, clientului, Donatei însăși?</li> </ol>
<p>Activități de grup non- formale pentru elevi (Dimensiunea grupului, Timp, Resurse, Instrucțiuni)</p>	<p><b>1 activitate</b> <b>Joacă și ghicește</b> <b>Scop:</b> Să-și îmbunătățească funcțiile și abilitățile cognitive, cum ar fi imaginația, memoria și memorarea, necesare pentru a lucra în supermarket <b>Dimensiunea grupului:</b> 10 - 20 participanți <b>Timp:</b> 30 min <b>Instrucțiuni:</b> Instructorul va împărți participanții în două grupuri. Un participant se va îndrepta spre un grup de adversari și va juca ceva. Celălalt grup trebuie să ghicească ce anume a jucat. Se numără punctele.</p>
<p>Referințe / lecturi suplimentare</p>	<p><a href="https://www.delfi.lt/uzsakomasis-turinys/vertinantiems-ivairove/klaipediete-donata-isitikino-kurtumas-ne-kliutis-gauti-kasininkes-darba-rimi-veikli-mergina-sukure-video-kasu-ekranams.d?id=90375935">https://www.delfi.lt/uzsakomasis-turinys/vertinantiems-ivairove/klaipediete-donata-isitikino-kurtumas-ne-kliutis-gauti-kasininkes-darba-rimi-veikli-mergina-sukure-video-kasu-ekranams.d?id=90375935</a></p> <p><a href="https://www.ndt.lt/wp-content/uploads/Akiratis_Nr376-galutinis.pdf">https://www.ndt.lt/wp-content/uploads/Akiratis_Nr376-galutinis.pdf</a></p>



## Pasiune transformată într-o sursă de venit



Titlul poveștii	<b>Pasiune transformată într-o sursă de venit</b>
Descrierea poveștii	<p><b>Maxim</b> și-a pierdut auzul la 3 luni. I-a plăcut să deseneze de la o vârstă fragedă. Mai târziu, și-a dezvoltat talentul la Școala 14 pentru Surzi din Minsk. Însă marea sa pasiune încă din copilărie a fost ingineria. Avea propria lui lume pe care ceilalți oameni nu o înțelegeau. El visa la ingineria viitorului.</p>  <p>Sursa: <a href="https://rb.gy/ek19we">https://rb.gy/ek19we</a></p> <p>Se gândea la ceea ce s-ar putea întâmpla în viitorul apropiat proiectând noi descoperiri. A vrut să fie inginer, dar nu exista o astfel de specializare în școală. Prin urmare, și-a transpus toate dorințele în picturi. Părinții lui și-au dorit ca el să studieze la Colegiul de Arte din Gomel, dar tânărul a hotărât să studieze la Moscova. În mod categoric, părinții nu au fost de acord, afirmând că este periculos pentru el. Maxim și-a luat banii de pensie și, în secret față de părinți, a cumpărat un bilet de tren spre Moscova. A mers la Academia de Stat Specializată în Arte din Rusia și a ales să studieze grafica. Era singurul student cu deficiențe de auz, profesorii fiind auzitori. "Ei predau materia, iar eu nu îi auzeam. Dar din când în când se apropiau de mine și îmi scriau cuvintele importante. Am studiat pe cont propriu. Așa au trecut 9 luni. Am absolvit și am primit un certificat". Apoi ia venit ideea de a organiza cursuri de IT pentru surzi.</p> <p>El este convins că orice persoană surdă care știe să folosească un calculator se poate integra perfect într-o lume plină de posibilități.</p> <p>A fondat compania "Eyesighted Eyes". Școala are acum un curs de bază de programare și grafică 3D pentru surzi, predat de Maxim. 10 studenți au fost admiși în primul an, nu au mai existat alte oportunități de admitere. Școala de științe este gratuită pentru ei. O parte din costul acestui proiect a fost deja acoperit prin câștigarea concursului anual <i>Social Weekend</i>.</p> <p>În prezent, principalul venit al lui Maxim este o pensie de invaliditate, de asemenea, un ajutor din partea părinților săi, care plătesc apartamentul. Tânărul spune că au apărut deja primele comenzi.</p> <p>O companie IT din SUA a contractat serviciile lui Maxim. Acesta a creat un personaj pentru un joc pe calculator și a obținut primele drepturi de autor de 150 de dolari. Este un început pentru independența financiară a lui Maxim.</p>




<p>Întrebări de autorefecție</p>	<p>1. Maxim are nevoie de sprijin financiar pentru a-și începe afacerea. Unde ar putea să găsească Maxim resurse financiare pentru a-și pune în aplicare ideile?</p> <p>2. Indemnizația de invaliditate i-a permis lui Maxim să își urmeze visul. Cum s-ar fi schimbat povestea de viață a lui Maxim dacă acesta nu ar fi putut profita de indemnizația de invaliditate atunci când a decis să plece la Moscova pentru a studia?</p> <p>3. Își manageriază Maxim întotdeauna finanțele în mod corespunzător și ce recomandări ar putea fi făcute pentru ca managementul său financiar să fie și mai eficient?</p>
<p>Activități non- formale de grup pentru elevi (Dimensiunea grupului, Timp, Resurse, Instrucțiuni)</p>	<p><b>1 activitate</b></p> <p>Căutați resurse financiare pentru a vă pune în aplicare ideile</p> <p><b>Scop:</b> Să îmbunătățească capacitatea cursanților de a căuta resurse financiare</p> <p><b>Dimensiunea grupului:</b> 10 - 20 participanți</p> <p><b>Timp:</b> 30 min</p> <p><b>Instrucțiuni:</b></p> <p>Instructorul împarte elevii în grupuri de 3-4 persoane. Elevii trebuie să vină cu o idee de afacere pe care doresc să o pună în practică. Fiecare grup întocmește un plan financiar în care să prevadă de unde vor face rost de bani pentru punerea în aplicare a ideii lor. Fiecare grup își prezintă ideile și planul financiar.</p>
<p>Referințe / lecturi suplimentare</p>	<p><a href="https://www.ndt.lt/wp-content/uploads/Akiratis_Nr376-galutinis.pdf">https://www.ndt.lt/wp-content/uploads/Akiratis_Nr376-galutinis.pdf</a></p>





## Surditatea nu este o problemă în a fi angajat



Titlul poveștii	<b>Surditatea nu este o problemă în a fi angajat</b>
Descrierea poveștii	<p><b>Nina ŠAMAKOVA</b> este una dintre cele mai active reprezentante ale tinerilor surzi din Klaipėda, cu o experiență de viață interesantă și bogată și cu principii clare. În prezent, Nina lucrează ca traducător în limbajul semnelor în cadrul filialei teritoriale din Klaipėda a Centrului Lituanian de traducere a Limbajului Semnelor din Lituania și este, de asemenea, membră a Consiliului pentru Afaceri de Tineret al orașului Klaipėda, membră a Consiliului Organizației Tinerilor Surzi din Klaipėda.</p>  <p>Sursa: <a href="https://rb.gy/ek19we">https://rb.gy/ek19we</a></p> <p>Nina a urmat studiile liceale la Western Secondary School și a studiat managementul la Universitatea din Klaipėda. Științele nu numai că i-au oferit o multitudine de cunoștințe, dar i-au schimbat atitudinea față de multe lucruri, învățând să privească situația din mai multe perspective. Apropo, în timpul studiilor simți întotdeauna mult sprijin din partea profesorilor și a colegilor de clasă. Cel mai important lucru este să faci un efort, să nu-ți fie frică să muncești și totul va fi bine.</p> <p>Nina a început să lucreze ca interpretă în limbajul semnelor, a înființat Organizația Tinerilor Surzi din Klaipėda și o conduce de 12 ani.</p> <p>Nina participă la proiectele Erasmus + și ale programului Solidaritate, la proiectul "Deafmedia", conduce cursuri de limbajul semnelor, a tradus în limbajul semnelor concertul popularului grup rap "8 Room".</p> <p>Ninei îi place să călătorească. Înainte de pandemie, ea a vizitat Grecia, insula Kos. Are o mulțime de activități preferate: scufundarea în apă, vâslitul, drumețiile. Există activități pe care le-ar încerca vreodată: scufundări, power kiting.</p> <p>Un altă mare dorință este să participe la un maraton de alergare de 42 km. "Știi că trebuie să încep să mă pregătesc pentru asta cu cel puțin jumătate de an înainte, dar nu am nicio îndoială că mă voi decide vreodată</p>



	să fac acest lucru. La urma urmei, trăim o singură dată și merită să profităm cât mai mult de viață...!"
Întrebări de autorefecție	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Sunt importante caracteristicile personale ale unei persoane în planificarea și gestionarea finanțelor personale?</li> <li>2. Oferă educația universitară oportunități mai mari de a fi mai independent din punct de vedere financiar în viitor și de a-ți urmări obiectivele și visele?</li> <li>3. De ce fel de cunoștințe de educație financiară aveți nevoie pentru a înființa și administra un ONG?</li> </ol>
Activități non-formale de grup pentru elevi (Dimensiunea grupului, Timp, Resurse, Instrucțiuni)	<p><b>1 activitate</b></p> <p>Abilitățile și activitățile mele</p> <p><b>Scop:</b> Să îmbunătățească capacitatea elevilor de a-și evalua calitățile personale, abilitățile și de a-și identifica punctele forte și punctele slabe</p> <p><b>Dimensiunea grupului</b> – 10 - 20 participanți</p> <p><b>Timp:</b> 30 min</p> <p><b>Instrucțiuni:</b></p> <p>Lucru individual. Fiecare cursant își face o listă cu abilitățile sale: ce abilități și calități personale are și ce ar dori să îmbunătățească.</p> <p>Discuții cu instructorul.</p> <p>Ce aș putea să fac, pe baza calităților și abilităților mele personale, ce activități ar trebui să fac pentru a-mi asigura libertatea financiară?</p> <p>Cum îmi pot îmbunătăți abilitățile?</p> <p>Când pot face acest lucru?</p> <p>Ce mă deranjează pentru a-mi îmbunătăți abilitățile?</p> <p>Instructorul le cere elevilor să facă un plan de autoinstruire pentru viitor.</p>
Referințe / lecturi suplimentare	<p><a href="https://www.ndt.lt/wp-content/uploads/Akiratis_Nr376-galutinis.pdf">https://www.ndt.lt/wp-content/uploads/Akiratis_Nr376-galutinis.pdf</a></p> <p><a href="https://www.atviraklaipeda.lt/zyma/nina-samakova/">https://www.atviraklaipeda.lt/zyma/nina-samakova/</a></p>



## Spiritul antreprenorial al elevilor are succes



Titlul poveștii	<b>Spiritul antreprenorial al elevilor are succes</b>
Descrierea poveștii	<p>Junior Achievement Cipru (JAC) este membră a Junior Achievement Worldwide, una dintre cele mai mari organizații non-profit din lume, specializată în educația antreprenorială a tinerilor, cu scopul de a le oferi tinerilor cunoștințe antreprenoriale și financiare, precum și competențele necesare pentru angajare, abordând provocările fundamentale de natură socio-economică care îi privesc pe tineri. Competiția anuală "Compania Anului " a JAC oferă elevilor de liceu oportunitatea de a participa la dezvoltarea și demonstrarea spiritului lor antreprenorial și a viziunii în afaceri.</p> <p>În 2021, o echipă de elevi surzi și profesorii lor reprezentând Școala Surzilor din Nicosia, Cipru, a participat la concursul anual al Junior Achievement, "Compania anului". În timpul competiției, afacerea condusă de elevii Școlii Surzilor a dezvoltat o aplicație pentru telefoanele mobile numită "Pocket Sign", care acționează ca un dicționar digital pentru limba cipriotă a semnelor, pentru a înlesni comunicarea între persoanele surde și cele care aud.</p> <p>Afacerea studentăască a fost condusă de 4 studenți surzi și doi coordonatori-educatori; aceștia au avut doi mentori din domeniul afacerilor/industrii, unul pentru probleme tehnice și unul pentru probleme generale. Echipa a reușit să se claseze pe locul 3 în competiție și nu numai atât, iar proiectul lor a fost recunoscut pentru importanța sa de către Ministerul Educației, Culturii, Sportului și Tineretului din Cipru, care a oferit fonduri pentru a finaliza dezvoltarea aplicației pentru telefonul mobil și pentru a o oferi gratuit utilizatorilor de Android.</p> <p>Eforturile acestor 4 elevi și ale instructorilor lor le-au permis să se implice în procesul de elaborare a ideilor pentru un produs nou și inovator, să intre în contact cu experți din domeniul afacerilor și din domeniul tehnic și, în cele din urmă, să vadă cum idea lor prinde viață.</p> <p>Implicarea în astfel de inițiative, în ciuda barierei senzoriale, s-a dovedit a fi o experiență extraordinară pentru elevi, care acum sunt mai bine pregătiți pentru a intra și în alte domenii de studiu, precum și pe piața muncii.</p>



### Spot publicitar pentru Pocket Sign



Sursa Imaginii: Sigmalive (2021)

Întrebări de  
autorefecție

1. Elevii nu au lăsat ca handicapul lor senzorial să îi împiedice să se alăture unei astfel de inițiative la școală și să dobândească toate cunoștințele, abilitățile și experiența de valoare pe care le puteau primi de pe urma acesteia, competențe pe care le puteau folosi, de asemenea, pentru dezvoltarea lor personală și, mai târziu, profesională. De ce au avut nevoie acești elevi să se implice în această experiență antreprenorială? De ce a fost importantă pentru dezvoltarea lor personală și profesională și pentru orientarea în carieră?
2. Care ar fi principalele dificultăți/provocări pentru acești elevi care lucrează într-un astfel de mediu antreprenorial, comunicarea cu ceilalți și cooperarea între ei?
3. Cum a fost aplicat în mod direct spiritul lor antreprenorial la crearea unei aplicații digitale care să servească comunității lor? Credeți că acești elevi ar fi putut alege o cale diferită pentru afacerea lor?

Activități de  
grup non-  
formale pentru  
elevi  
(Dimensiunea  
grupului, Timp,  
Resurse,  
Instrucțiuni)

#### 1 activitate

Brainstorming pentru idei de afaceri

**Scop:** Să-i stimuleze pe elevi să se gândească la potențiale idei de afaceri care se pot dezvolta din necesitățile vieții de zi cu zi și, în cele din urmă, să cultive o mentalitate antreprenorială.

**Dimensiunea grupului:** 5 – 6 participanți

**Timp:** 45 min

**Instrucțiuni:**

Lucrul în grup. Coordonatorul împarte elevii în echipe de 5 - 6 participanți, iar elevii primesc foi de scris albe și pixuri. Li se cere să discute și apoi să realizeze un brainstorming pentru a găsi o potențială idee de afacere pe care să o pună în aplicare. Elevii sunt rugați să urmeze exemplul poveștii de succes oferite mai sus și, în mod ideal, să vină cu o idee care să corespundă nevoilor comunității lor.

Întrebări directe:

1. Ce nevoi au persoanele surde și care nu sunt satisfăcute în spațiile publice, cum ar fi cafenelele, muzeele, magazinele, supermarketurile etc.?
2. Ce ar ușura viața de zi cu zi a persoanelor surde în spațiile publice?



	<p>3. Ce pot realiza (de exemplu, aplicații, software, servicii, informații etc.) pentru a rezolva aceste probleme?</p> <p>4. Gândiți-vă la abilitățile dvs. existente ca la o scânteie pentru noi idei de afaceri și fiți atenți la evenimentele și tendințele actuale care creează noi tendințe pe piață.</p>
Resurse	<p><a href="https://www.sigmalive.com/news/local/792811/megali-diakrisi-gia-ti-sxoli-kofon-ston-diagonismo-junior-achievement-cyprus">https://www.sigmalive.com/news/local/792811/megali-diakrisi-gia-ti-sxoli-kofon-ston-diagonismo-junior-achievement-cyprus</a></p>



## Un complex de abilități care a condus la un startup business



Titlul poveștii	<b>Un complex de abilități care a condus la un startup business</b>
Descrierea poveștii	<p><b>Eleonora</b> Gargiulo este fondatoarea Wher, aplicația care le permite femeilor să se deplaseze în Milano într-un mod mai conștient și mai sigur. Prin intermediul aplicației, utilizatoarele pot folosi navigatorul și pot introduce comentarii cu privire la aprecierea siguranței rutiere, pe care au folosit-o peste 50.000 de femei din Italia. Wher a fost aplicația câștigătoare a ING Challenge, desfășurată în cadrul Milan Digital Week în 2018.</p> <p>Așa cum povestește Eleonora, Wher este rezultatul fuziunii tuturor abilităților sale. Totul a început atunci când a lucrat în diferite specialități și a avut ocazia să învețe de la fiecare dintre ele. Să explicăm mai detaliat, ea a absolvit psihologia. Cu toate acestea, pasiunea ei a fost întotdeauna legată de metodologiile de cercetare calitativă, un domeniu pe care l-a aprofundat și l-a integrat în experiența sa profesională în domeniul inovării și TIC. De fapt, timp de patru ani, a lucrat în cadrul Laboratorului de Inovare Publică al TIM de la Politecnico di Torino. A fost o experiență interesantă, în care a avut ocazia de a proiecta produse inovatoare pornind de la nevoile persoanelor care le folosesc, în cadrul expertizării pe teren, dar, mai presus de toate, o fuziune de competențe.</p> <p>În cadrul Laboratorului, a colaborat cu specialiști în domeniul tehnic, ingineri de software, ingineri de management, ingineri de robotică, designeri și manageri. A fost o experiență în care a putut experimenta toate aplicațiile designului centrat pe om, realizând prototipuri și proiecte care erau mereu altfel. Acest lucru i-a permis să învețe foarte mult și să se poată lansa în lumea antreprenoriatului în domeniul tehnologiei cu Wher. A simțit că poate să își reunească toate abilitățile și să construiască ceva care să o reprezinte și în care să ofere tinerilor specialiști un loc în care să se dezvolte și să își atingă obiectivele împreună.</p> <p>Dezvoltarea companiei Wher:</p> <p>În 2016, Wher a câștigat programul de inovare TIM #WCAP Bologna. În 2017, echipa a lucrat la versiunea beta a aplicației. În octombrie 2017, aceasta a fost selectată pentru a fi actualizată până în martie 2018 de către Social Fare, un hub italian dedicat în întregime inovării sociale din Torino. În septembrie 2018, a încheiat o etapă de finanțare de 450.000 de euro condusă de Oltre Venture, fondul italian pentru impact social, și a început să își mărească echipa cu noi tineri profesioniști.</p> <p>La Tim, compania Wher s-a concentrat pe atingerea a două obiective: 1) o îmbunătățire tehnologică care să combine serviciul de analiză a datelor deschise. Deja dezvoltat de startup, cu un sistem de învățare automată care să permită amplificarea și îmbunătățirea muncii depuse de utilizatori, făcând hărțile Wher și mai precise. 2) Al doilea obiectiv este creșterea prezenței comunității Wher în alte orașe, atât italiene, cât și europene, pentru a oferi un serviciu din ce în ce mai în conformitate cu nevoile femeilor, oriunde s-ar afla acestea.</p> <p>În ciuda provocărilor pe care le-a întâmpinat Eleonora în fuzionarea diferitelor abilități, ea a fost întotdeauna deschisă la lectură, ascultare, învățare și flexibilitate. Ea credea în puterea poveștilor, care inspiră și aduc noi perspective și schimbări neașteptate de abordare. Competențele sale principale sunt dezvoltarea de branduri și produse, gestionarea echipelor</p>



interfuncționale, elaborarea propunerilor de investiții și a bugetelor și conducerea operațiunilor pentru a crește afacerea. În prezent, Eleonor a vândut aplicația socială Wher și este antreprenor și consilier pentru startup-uri, axat pe oameni și dezvoltarea afacerilor.



Sursa:Fotografie realizată de autori

Întrebări de  
autorefecție

1. Gândindu-mă la povestea lui Eleonor și, în special, la diferitele abilități pe care le-a dezvoltat în timpul studiilor și în mediul de lucru, am luat în considerare momentul în care a început să se gândească la o idee antreprenorială cu fuziunea abilităților. Cum a abordat ea un mediu de lucru multidisciplinar? Cum a învățat din expertiza fiecăruia? Vă puteți gândi la alte idei antreprenoriale/exemple de companii/afacerile în care se contopesc competențe?
2. Eleonora a avut întotdeauna visul de a-și construi o carieră în ceva care să folosească date calitative; s-ar putea să nu fi fost întotdeauna clar pentru ea ce traiectorie dorea să urmeze cariera sa. Cu toate acestea, după ce a absolvit universitatea și a obținut primul ei loc de muncă, a știut că are un vis, acela de a oferi tinerilor profesioniști spațiu pentru a se dezvolta și a-și atinge obiectivele împreună. Care sunt visele și obiectivele tale pentru viitoarea ta carieră? În ce domeniu sau domenii ți-ar plăcea să intri? V-ați imaginat că aveți mai multe expertize?

Activități de  
grup non-  
formale pentru  
elevi  
(Dimensiunea  
grupului, Timp,  
Resurse,  
Instrucțiuni)

**1 activitate**

Testarea abilităților

**Scop:** Să-i facem pe elevi să se gândească la abilitățile lor specifice și să încercăm să le punem într-o fuziune practică pentru a cultiva o mentalitate antreprenorială.

"Să pună pe masă tot ceea ce știu să facă, să fie mereu deschiși. Să citească, să asculte, să învețe reziliența!" - sfatul Eleonorei.

**Dimensiunea grupului:** elevii sunt împărțiți în perechi de câte 2

**Timp:** 15 minute pentru a-și identifica abilitățile și 15 minute pentru a discuta despre modul în care își pot contopi abilitățile pentru a dezvolta o idee




	<p>antreprenorială. Ultimele 15 minute are loc un joc de rol între doi elevi care își împărtășesc expertiza într-un mediu de lucru. (Experimental)</p> <p><b>Instrucțiuni:</b> Înainte de a împărți elevii în perechi, instructorii îi roagă să ia o foaie de hârtie și să noteze câteva dintre competențele pe care le au deja și să identifice abilitățile antreprenoriale pe cele care ar putea avea nevoie să le dezvolte. Coordonatorul adresează întrebări pentru a sprijini elevii să gândească dincolo de abilitățile de bază, dar și spre rezolvarea provocărilor sociale, mecanismele de incluziune etc. Ajutați-i pe elevi să înțeleagă varietatea de competențe și persoane diverse care trebuie să colaboreze pentru înființarea unei afaceri. Apoi, profesorul le cere elevilor să formeze perechi în care fiecare elev joacă un rol având o expertiză specifică, iar elevii discută despre modul în care își pot pune în aplicare expertiza. Elevii din perechi ar trebui să provină de la diferite specializări și să se provoace pe ei înșiși să coopereze și să colaboreze pentru a dezvolta o idee de afaceri comună.</p> <p>Sugestii: Bugetarea și Planificarea afacerii. Strategie de produs și de marketing. Managementul echipei. Managementul investitorilor. Relații publice și dezvoltare corporativă.</p>
Resurse	<p><a href="#">Chilaglo   Eleonora racconta Wher, l'app che permette alle donne di muoversi in maniera più consapevole e sicura (ilsolo24ore.com)</a></p> <p><a href="#">Wher, the app that makes women's mobility safer - InsuranceUp</a></p> <p><a href="#">Eleonora Gargiulo - Italy   Professional Profile   LinkedIn</a></p> <p>Sursa: <b>Interviuri și experiență personală.</b></p>





## Pași spre a deveni independent



Titlul poveștii	<b>Pași spre a deveni independent</b>
Descrierea poveștii	<p><b>Emily</b> are 19 ani și este o persoană cu surditate accentuată, care era foarte încântată să se mute în sfârșit din casa părinților ei, într-un oraș complet nou, într-o casă nouă, cu colegi noi de apartament, pe cont propriu. Abia aștepta să devină independentă și să exploreze noul oraș natal, precum și să organizeze o petrecere de instalare cu noii ei prieteni. Independența financiară față de părinți a fost întotdeauna o prioritate pentru Emily, motiv pentru care a decis să meargă la facultate și să își continue studiile în domeniul artei și designului. În urma acestei experiențe, Emily a obținut un stagiu de ucenicie în domeniul tineretului în cadrul Societății Naționale a Copiilor Surzi. Emily explică: "Nu m-am gândit niciodată că voi obține acest loc de muncă, așa că am fost șocată când am reușit." Un amănunt important, Emily declară: "Am fost încântată să încep un nou capitol, deoarece doream să devin mai independentă..."</p> <p>Obținerea acestui stagiu de practică a însemnat mari schimbări în viața lui Emily, deoarece acesta se desfășura în Birmingham, departe de casa ei din Cardiff.</p> <p>Unele dintre principalele provocări cu care s-a confruntat Emily în timp ce se pregătea să se mute din casa părinților ei au fost faptul că a trebuit să își calculeze cheltuielile și să își facă un buget; ea notează că "a fost greu să îmi fac un buget pentru a-mi da seama dacă pot plăti facturile, mâncarea etc.". Și nu a fost ușor să am o slujbă program 9-5, să păstrez casa curată și să îmi mențin viața socială! Mi-a fost greu să găsesc un echilibru". A fost o adaptare mai anevoioasă să cumpere lucruri esențiale pentru gospodărie pe care altfel nu s-ar fi gândit niciodată să cheltuiască bani.</p> <p>Cu toate acestea, hotărârea lui Emily de a deveni independentă din punct de vedere financiar și personal față de părinții ei a condus-o spre un management financiar personal de succes prin tehnici precum bugetarea etc. Emily, acum se bucură de un nou capitol din viața ei, locuind în Birmingham cu noii ei colegi de apartament și mergând la noul ei loc de muncă, totul pentru că a reușit să ia măsuri inteligente în ceea ce privește finanțele sale.</p>  <p>Sursa: Fotografie realizată de autoare</p>



<p>Întrebări de autorefecție</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Auzind povestea lui Emily, de ce credeți că a fost important pentru ea să își facă un buget și să își calculeze cheltuielile înainte de a se muta din casa părinților ei?</li> <li>2. Credeți că Emily s-a confruntat la un moment dat cu dificultăți în încercarea de a-și găsi un loc de muncă, de a se muta într-un oraș nou, de a-și face noi prieteni etc. Ce provocări/dificultăți anticipați atunci când se face o astfel de mutare?</li> </ol>
<p>Activități de grup non- formale pentru elevi (mărimea grupului, Timp, Instrucțiuni)</p>	<p><b>1 activitate</b>  <b>Scop:</b> Să îmbunătățească capacitatea elevilor de a lua în considerare cheltuielile personale lunare, de a le clasifica în funcție de necesități, de a le calcula și de a le compara cu veniturile lunare.  <b>Dimensiunea grupului:</b> 10 - 15 participanți  <b>Timp:</b> 30 – 45 minute  <b>Instrucțiuni:</b> Lucru individual și în grup</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Lucru individual: Elevii sunt rugați să ia o foaie de hârtie și să facă o listă cu cheltuielile pe care le consideră a fi efectuate în fiecare lună; aceștia trebuie să includă totul, de la alimente, la îmbrăcăminte, divertisment, alte cumpărături etc. După ce au făcut acest lucru, li se cere să își clasifice cheltuielile de la cele mai puțin importante la cele mai importante în fiecare lună.</li> <li>2. După ce etapa precedentă este finalizată, elevii sunt rugați să formeze grupuri de câte 5 persoane. În cadrul grupurilor lor, aceștia încearcă să discute despre cheltuielile lor lunare și despre clasificarea fiecăruia dintre lucrurile pe care le notează. După ce se pun de acord asupra unei liste comune de lucruri, li se dau acum 500 de euro pentru cheltuielile unei luni și trebuie să bugeteze acești bani alocându-i pe fiecare la cheltuiala corespunzătoare a lunii.</li> </ol> <p><b>2 activitate</b>  Gândire anticipativă, planificarea obiectivelor profesionale ale vieții.  <b>Scop:</b> Să determine elevii să se gândească la planurile lor de viitor și să le încadreze într-un calendar practic pentru a cultiva o mentalitate de stabilire a obiectivelor.  <b>Dimensiunea grupului:</b> elevii sunt împărțiți în grupuri de câte 2  <b>Timp:</b> 15 minute pentru stabilirea obiectivelor și 15 minute pentru a discuta despre cum își pot atinge obiectivele.  <b>Instrucțiuni:</b> După ce au împărțit elevii în grupuri de câte 2, coordonatorii le cer să ia o foaie de hârtie și să noteze câteva dintre obiectivele lor profesionale. Elevii sunt rugați să asocieze fiecare dintre aceste obiective de carieră cu timpul sau vârsta aproximativă la care ar dori să le îndeplinească. Se sugerează un model de desfășurare pentru acest exercițiu: elevii trebuie să scrie obiectivele lor profesionale pentru 1 an, 5 ani și 10 ani de acum încolo.</p>
<p>Resurse</p>	<p><a href="https://www.ndcs.org.uk/information-and-support/parenting-and-family-life/families-magazine/your-stories/stories-of-deaf-young-people/emilys-making-the-move/">https://www.ndcs.org.uk/information-and-support/parenting-and-family-life/families-magazine/your-stories/stories-of-deaf-young-people/emilys-making-the-move/</a>  Sursa: Fotografie realizată de autori.</p>



## Când punctul slab devine punctul forte

Titlul poveștii	Când punctul slab devine punctul forte
<p>Descrierea poveștii</p>	<p>R. este o fată cu probleme de auz care lucrează la Visualfy ca manager de asistență pentru clienți și conținut. Cu câteva decenii în urmă, situația ei profesională ar fi fost imposibilă, dar, din fericire, în prezent, tinerii cu probleme de auz se fac auziți, iar integrarea în lumea muncii începe să devină o realitate.</p> <p>La aceasta se adaugă faptul că nici angajatorii nu știu cum să integreze persoanele cu dizabilități de auz în organizația lor. Angajatorul se teme că va fi costisitor și/sau complicat, însă această teamă nu reprezintă realitatea. Beneficiile angajării unei persoane cu deficiențe de auz sunt multe.</p> <p>R. spune că persoanele surde pot lucra în orice domeniu își doresc,</p> <div data-bbox="762 835 1086 1406" data-label="Image"> </div> <p>fără limitări. Abilitățile lor sunt la fel ca ale persoanelor care aud, cu excepția faptului că trebuie să muncească mai mult pentru a-și atinge obiectivele. Tocmai atunci presupusa lor slăbiciune devine un punct forte, <b>REZILIENȚA</b>: capacitatea lor înnăscută de a se adapta pozitiv la situații adverse.</p>
<p>Întrebări de autorefecție</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Credeți că R poate să se întrețină câștigând un salariu de manager de programe de aproximativ 1500 de euro?</li> <li>2. Știți dacă firmele primesc sprijin financiar pentru a-și adapta resursele la nevoile persoanelor cu dificultăți de auz?</li> <li>3. Credeți că îi va fi mai dificil lui R să-și gestioneze finanțele în absența unui plan specific care urmează să o învețe despre acest lucru?</li> </ol>
<p>Activități de grup non-formale pentru elevi (mărimea grupului, Timp, Instrucțiuni)</p>	<p>Organizați un târg de vechituri cu clasa dumneavoastră. Ca și R. concepeți un conținut multimedia pentru a face vânzarea mai eficientă. Folosiți Canva pentru a realiza afișe cu obiectele pe care le veți vinde. Puteți vinde lucruri pe care nu le mai folosiți acasă. Împreună cu ajutorul profesorului, gândiți-vă la următoarele aspecte înainte de a vinde la târgul de vechituri:</p>



Co-funded by the  
Erasmus+ Programme  
of the European Union



LICEUL TEHNOLOGIC SPECIAL  
'MIHAIL PONIȘCOIU' - IASI

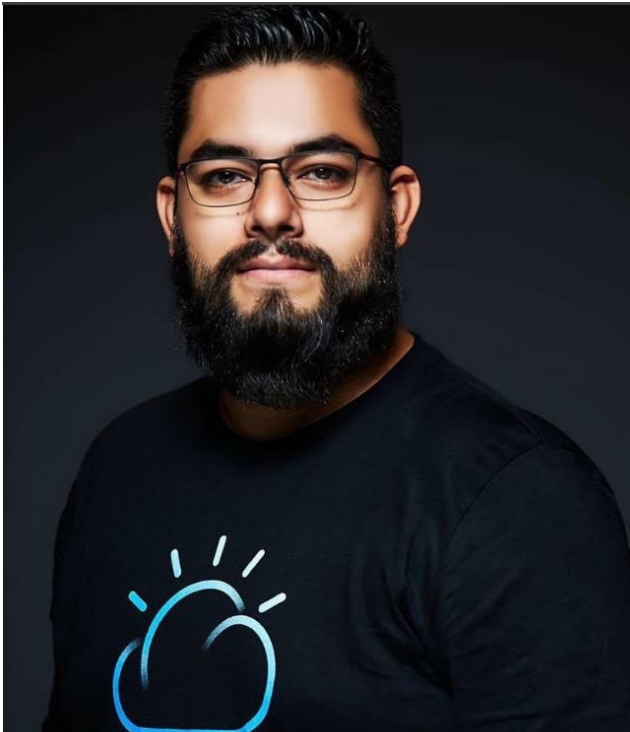


	<ul style="list-style-type: none"><li>-Ce preț va avea fiecare articol</li><li>-Ce profit doriți să obțineți</li><li>-Ce ați dori să cumpărați dacă ați vinde totul?</li></ul> Material: Un computer în sala de clasă
Resurse	<a href="#">Visualfy: Resumen   LinkedIn</a>



## Să fii responsabil este cel mai important lucru



Titlul poveștii	<b>Să fii responsabil este cel mai important lucru</b>
Descrierea poveștii	<p><b>Alfonso Balderas</b> este analist la Font End la OCCMundial-Mexico. Alfonso are 32 de ani, este inginer în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor și suferă de surditate severă. Pentru Alfonso, faptul de a fi surd nu a reprezentat un obstacol profesional, el depășind orice barieră care i-a fost pusă în cale.</p>  <p>Sursa: LinkedIn</p> <p>El precizează că este singura persoană cu deficiențe de auz care lucrează la OCC Worldwide și că lucrează la fel ca și colegii săi auzitori. Este o persoană foarte creativă și inovatoare. La OCC Global, toată lumea îi recunoaște munca și abilitățile, de fapt, mai multe persoane îl abordează pentru a-i cere sfaturi despre cum să fie mai productiv și mai inovator. El crede că persoanele surde se pot afirma în orice domeniu, dar unele locuri de muncă necesită mai mult efort și au mai multe bariere decât altele. Tuturor persoanelor cu deficiențe de auz aflate la locul de muncă le recomandă să meargă dincolo de ceea ce le cere șeful, să investigheze pe cont propriu, să aprofundeze subiectul și să genereze idei noi despre acesta, pe scurt, să aducă valoare companiei. În cele din urmă, el adaugă că trebuie să fie responsabili și să-și facă datoria, pentru că dacă o persoană surdă nu se conformează, ajunge târziu, are o atitudine condescendentă sau este leneșă, nu numai că își închide ușile companiei, ci și ușile pentru toate persoanele surde care vin după ei.</p>
Întrebări de autorefecție	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Credeți că Alfonso a obținut libertatea financiară? Pe ce bază?</li> <li>2. Cum credeți că își gestionează Alfonso banii?</li> </ol>



	3. Credeți că Alfonso, având cunoștințe de TIC, va folosi orice instrumente online pentru a-și gestiona finanțele?
Activități non-formale de grup pentru studenți (Dimensiunea grupului, Timp, Instrucțiuni)	<p><b>1 activitate</b> Hartă conceptuală <b>Scop:</b> Să îmbunătățească funcțiile și abilitățile cognitive, cum ar fi imaginația, memoria și memorarea, necesare pentru a lucra în supermarket <b>Dimensiunea grupului:</b> 20 participanți aprox. <b>Timp:</b> 30 min <b>Instrucțiuni:</b> În grupuri de câte 5 persoane, creați o hartă conceptuală despre lipsa educației financiare și despre pașii ce trebuie făcuți pentru a obține libertatea financiară. Expuneți fiecare poster în clasă și discutați ce ați notat. Rezolvați orice nelămuriri care mai apar după ce ați făcut activitatea.</p>
Resurse	<a href="#">Alfonso Balderas Torres   LinkedIn</a>



## Ignacio are trucuri pentru orice



Titlul poveștii	<b>Ignacio are trucuri pentru orice</b>
Descrierea poveștii	<p><b>Ignacio Jiménez</b> este director de operațiuni la Sermes CRO și CEO al platformei "Born Deaf", pe care vă invită personal să o cunoașteți. Ignacio are 33 de ani și suferă de surditate bilaterală severă, de fapt, este la limita surdității profunde. Cu toate acestea, acest lucru nu a reprezentat un obstacol în calea dezvoltării sale profesionale, dimpotrivă. Ignacio este unul dintre cei care demonstrează că surditatea nu trebuie să fie o barieră.</p>  <p>Sursa: LinkedIn</p> <p>Este din Madrid și s-a născut cu surditate bilaterală severă, fiul unor părinți auzitori și cu o soră care de asemenea nu aude. De-a lungul vieții a purtat diferite tipuri de proteze auditive care, împreună cu terapia logopedică, i-au permis să se integreze eficient în societate și să ducă o viață complet normală, ca orice altă persoană care aude, reușind să finalizeze studiile universitare cu succes, cu o diplomă în inginerie informatică, să stăpânească limba engleză și să urmeze mai multe cursuri de masterat, inclusiv un Executive MBA.</p> <p>El menționează că există situații care sunt mai greu de gestionat, în special cele care implică un apel telefonic sau posibile întâlniri cu mai multe persoane. Cu toate acestea, cu ajutorul și determinarea persoanelor implicate, surditatea este cu siguranță depășită mai mult decât satisfăcător. El crede cu tărie că, dacă persoana care nu aude vrea, această persoană poate.</p> <p>De asemenea, el folosește câteva trucuri pentru a salva surditatea la nivel profesional. În cele mai multe cazuri, obișnuiește să se așeze aproape de vorbitor sau de persoana care urmează să conducă ședința, acest lucru îl ajută foarte mult să urmărească vocea și evită să "piardă detalii".</p> <p>În cele din urmă, mai adaugă el că, formarea profesională reprezintă un ajutor clar în materie de accesibilitate pentru includerea persoanelor cu deficiențe de auz pe piața muncii.</p>
Întrebări de autorefecție	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Credeți că a fost dificil pentru Ignacio, să fie independent din punct de vedere financiar?</li> <li>2. Credeți că a fost nevoit să facă un împrumut la un moment dat în viața sa?</li> </ol>



	<p>3. Cum credeți că au fost începuturile lui Ignacio din punct de vedere financiar?</p>
<p>Activități non-formale de grup pentru elevi (Dimensiunea grupului, Timp, Instrucțiuni)</p>	<p>Pregătiți o bancă în clasă. Folosiți-vă de o zi în care familia poate ieși în oraș și însoțiți un membru al familiei la bancă. Gândiți-vă la problemele pe care le-ar putea avea o persoană cu deficiențe de auz care merge la bancă și nu este înțeleasă, de exemplu. Faceți o listă a problemelor și apoi recreați o bancă ideală în clasa dumneavoastră. Pregătiți-o împreună cu colegii de clasă. Activitatea poate fi realizată în grupuri (ideal ar fi 4 grupuri). În fiecare grup, va trebui să vă prezentați reciproc ce dezavantaje ați observat și apoi să recreați banca ideală pentru persoanele cu dificultăți de auz din clasă.</p> <p>Materiale: tot ceea ce au nevoie elevii</p>
<p>Resurse</p>	<p><a href="#">Ignacio Jiménez Puertas, eMBA   LinkedIn</a></p>



## Atitudinea pozitivă a unui absolvent de universitate



Titlul poveștii	<b>Atitudinea pozitivă a unui absolvent de universitate</b>
Descrierea poveștii	<div data-bbox="762 459 1093 952" data-label="Image"> </div> <p data-bbox="715 952 1141 981">Sursa: Fotografie realizată de autori</p> <p data-bbox="438 1014 1422 1115">Sunt <b>Mircea Barbu</b>. În jurul vârstei de 1-2 ani am suferit o pierdere progresivă a auzului, fără a se cunoaște cauza exactă a acesteia, o ipoteză fiind că aceasta s-ar putea datora unui tratament cu antibiotice.</p> <p data-bbox="438 1120 1422 1317">La vârsta de 2-3 ani am început să merg la ședințe de logopedie la un cabinet de logopedie de la un spital din București. Mergeam des acolo, de mai multe ori pe săptămână. În jurul vârstei de 4 ani am început să citesc pe buze și să mă exprim în propoziții scurte. Acasă citeam frecvent povești cu mama mea de la vârsta de 5-6 ani. Cu toate că purtam dispozitive auditive clasice nu m-a ajutat, erau inutile.</p> <p data-bbox="438 1321 1422 1451">La vârsta de 7 ani, în 2000, am suferit o operație de implant auditiv. Operația am făcut-o la un spital din Ungaria, această clinică având cele mai avansate tehnici și tehnologii în ceea ce privește operația de implant cohlear la acea vreme.</p> <p data-bbox="438 1456 1422 1720">La recomandarea medicului, am mai mers încă un an la o școală specială pentru a mă obișnui cu percepția auditivă, iar la 8 ani am început să merg la o școală tipică. Nu am avut nicio problemă importantă în ceea ce privește relațiile interpersonale, învățarea sau obținerea de note bune. După ce am petrecut doi ani într-o clasă de nivel mediu de învățare, am fost trimis într-o clasă cu un nivel de învățare mai ridicat, pentru că puteam învăța mai mult și, pentru că prima mea învățătoare din clasele primare a trebuit să se pensioneze.</p> <p data-bbox="438 1724 1422 1854">Pentru a intra la liceu în clasa a IX-a am dat un test de aptitudini, pe care l-am trecut cu note foarte bune, cu excepția Limbii Române. Profilul meu de liceu a fost la științe, iar specializarea de la studii a fost matematica, pe care am absolvit-o fără probleme semnificative.</p> <p data-bbox="438 1859 1422 2020">La recomandarea tatălui meu am aplicat pentru Facultatea de Medicină, specializarea medicină dentară. Inițial am optat pentru studii la facultatea din București, iar apoi am solicitat mutarea la Iași. În 2019, după ce am absolvit cursurile facultății, am luat autorizația de liberă practică și apoi am început să îmi pun în aplicare cunoștințele. M-am întors în orașul</p>



de baștină, unde am considerat că îmi va fi mai ușor să găsesc un loc de muncă, comparativ cu un oraș universitar, unde concurența pe piața muncii este foarte mare, iar oportunitățile pentru un tânăr medic ca mine, aflat la început de carieră, sunt mai puține. Așa că am început să aplic pentru un loc de muncă la diferite clinici și cabinete medicale. Am așteptat, apoi am căutat din nou și, în cele din urmă, am obținut un stagiu de practică la o clinică medicală pentru 2-3 luni, mai întâi pentru a învăța protocolul și modul în care funcționează lucrurile într-o clinică, iar apoi pentru a putea lucra cu normă întreagă. În această perioadă am învățat foarte multe, începând cu modul de primire a pacienților și de comunicare cu aceștia, modul de sterilizare a instrumentarului medical, comunicarea optimă și relațiile profesionale cu colegii și echipa medicală.

Personalul medical al clinicii mi-a făcut o frumoasă primire, toți medicii și asistenții medicali având o atitudine morală înaltă, fiind dispuși să mă învețe din experiența lor și să mă sprijine pentru a deveni un profesionist mai bun. Timpul petrecut în acea clinică a fost o experiență bună, deoarece acolo am stabilit câteva repere morale, că lucrurile pot fi făcute și altfel, cu seriozitate și corectitudine. Pentru că așa spune o zicală foarte frumoasă "cine nu muncește nu poate greși".

După aceea, a urmat perioada pandemiei și a trebuit să iau o pauză de la practicarea medicinei dentare din cauza restricțiilor. A urmat o perioadă mai dificilă care a dus la încetarea colaborării mele cu clinica în care lucram, dar voi avea mereu o amintire plăcută pentru tot ce au făcut pentru mine.

După acest punct, a apărut oportunitatea de a începe un nou proiect alături de un coleg de facultate, amândoi împărtășind aceeași viziune și dorind să facem lucrurile corect și onest, fără constrângeri și compromisuri.



Sursa: Fotografie realizată de autori

Așa că m-am întors din nou la Iași, orașul studenției mele, și am început să planificăm și să stabilim toate detaliile necesare pentru a face viitoarea noastră clinică stomatologică. Rezultatul final a fost spectaculos, începând de la proiectare și dotările necesare și până la minunata echipă de colegi pe care o avem în clinica noastră. Sau cel puțin așa ne-au spus cei care au fost tratați acolo.



Sursa: Fotografie realizată de autori

Clinica noastră se numește Daniel Dental, aici practic medicina dentară restaurativă (refacerea dinților afectați în procesul cariei) și endodonție (tratamente de canal), aceste 2 ramuri ale medicinei dentare sunt cele care mă pasionează și iubesc să le fac.

Cel mai bun sfat pe care-l pot oferi pentru tinerii aflați la început de drum este să-și urmeze pasiunile, să îndrăznească, să facă ceea ce le place și să-i ignore pe cei ce spun că nu se poate. Dar mai ales le pot spune că, într-o lume în care pot fi orice, să aleagă întotdeauna să fie buni. Iar părinților copiilor cu hipoacuzie le doresc multă răbdare și perseverență, căci întotdeauna există speranță.

Viața este un dar prea prețios pentru a-l irosi în van...

<p>Întrebări de autorefecție</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. În copilărie, Mircea a avut parte de dificultăți care i-ar face pe alți tineri cu aceeași situație să renunțe la visele lor de carieră. Ce credeți că l-a motivat să urmeze studiile universitare de medicină dentară?</li> <li>2. Din povestea lui Mircea se poate observa determinarea de a-și depăși condiția? După părerea dumneavoastră, ce i-a dat putere lui Mircea să lucreze într-un cabinet medical ca medic și nu ca asistent medical sau altceva?</li> <li>3. Ar putea Mircea să renunțe la practicarea medicinei dentare? Cu ce dificultăți s-ar putea confrunța acum, lucrând ca medic stomatolog în cabinetul său privat?</li> </ol>
<p>Activități non- formale de grup pentru studenți (Dimensiunea grupului, Timp, Instrucțiuni)</p>	<p><b>1 activitate</b> Joc de rol: La stomatolog <b>Scop:</b> Descoperirea resurselor interioare care ne ajută să depășim o situație dificilă din viață <b>Dimensiunea grupului:</b> 20 participanți <b>Timp:</b> 40 min <b>Instrucțiuni:</b> Coordonatorul împarte participanții în funcție de evoluția cronologică prezentată de Mircea (2 ani, 4 ani, 7 ani, 8 ani, 14 ani și 18 ani). Pe lângă etapele de dezvoltare, unii participanți primesc rolurile celor mai importante persoane din viața lui Mircea (Mircea la stadiul de adult, mama, tatăl, logopedul, prietenul lui Mircea și pacientul). Fiecare participant va trebui să</p>



	<p>mimeze activitatea specifică a subiectului din acea perioadă de timp. Participanții vor primi dopuri pentru urechi (de diferite calități) pentru a face situația mai reală. La finalul jocului, toți participanții vor trebui să scrie pe o foaie de hârtie care ar putea fi resursele lor interioare care îi ajută să depășească o situație dificilă din viața lor. Va fi creată o galerie a răspunsurilor, iar apoi se va organiza turul galeriei. Scopul acestui demers este de a învăța că în fiecare moment dificil din viața noastră putem găsi și folosi resursele noastre interioare pentru a rezolva acele situații.</p>
Resurse:	Interviu și experiență personală

## Un mic antreprenor



Titlul poveștii	<b>Un mic antreprenor</b>
Descrierea poveștii	<div data-bbox="651 427 1209 976" data-label="Image"> </div> <p data-bbox="746 976 1114 1003">Sursa: fotografiile făcute de autori</p> <p data-bbox="435 1043 1430 1406">Mă numesc <b>Aanei Bogdan-Andrei</b>, am 29 de ani și voi începe povestea mea prin a vă spune că accept apartenența mea la categoria persoanelor cu handicap. Totul s-a întâmplat la naștere când, în urma neatenției unui cadru medical am avut de suferit. Consider ziua aceea ca una nefericită din viața mea care abia începea. În urma acelei neatenții, după ceva vreme am fost diagnosticat cu paraliză spastică, urmând multe investigații și multe operații, dar și recuperări. Ca urmare a operațiilor și a multor recuperări am reușit treptat să învăț ușor să merg, dar cu deficiență în a mă deplasa. Asta lucru nu m-a împiedicat să fiu un copil normal pentru a-mi trăi copilăria. Cu trecerea timpului mi-am urmat cursul vieții la fel ca orice persoană, aici referindu-mă la grădiniță, clasele 1-12.</p> <p data-bbox="435 1413 1430 1574">După terminarea liceului am susținut examenul maturității, Bacalaureatul. După acest mare examen am urmat cursurile Facultății de Agronomie din Iași, apoi masterul tot în domeniul agronomic, la aceeași Universitate. Anii facultății și ai masterului au fost o etapă minunată din viața mea.</p> <p data-bbox="435 1581 1430 1809">După întâlnirea mai multor persoane cu handicap, pot spune că majoritatea acestora nu sunt încurajate să fie independente, sunt excesiv ocrotiți de familie. Eu pot spune că am avut sprijinul părinților în încercarea de a mă desprinde și de a fi independent. După terminarea liceului am avut dorința, pentru un plus de independență, de a susține examenul pentru obținerea permisului auto. Permisul auto mi-a oferit libertatea de a călători fără a depinde de nimeni.</p> <p data-bbox="435 1816 1430 1910">Doresc să împărtășesc cu voi experiența pe care o trăiesc acum și cum am ajuns să desfășor această activitate. Eu nu consider activitatea ce o desfășor o afacere, ci o ocupație!</p> <p data-bbox="435 1917 1430 2009">În urmă cu 4 ani am dorit să chem pe cineva pentru a-mi face o curățare interioară a mașinii, pentru curățarea tapițeriei și tot ceea ce înseamnă igienizarea interiorului mașinii. În urma acestei curățări a mașinii</p>



personale m-am gândit că aş putea să încerc să fac și eu același lucru, asigurându-mi astfel un venit lunar. La început pașii au fost mici, dar familia și prietenii m-au încurajat și problemele au fost simțite mai ușor. Foarte mult m-au ajutat prietenii, în momentul de față mă ajută unul dintre elevii dumneavoastră ( elev al Liceului Tehnologic Special „Vasile Pavelcu”), este un copil isteț, harnic și de încredere. Mă pot baza pe el atunci când îi solicit ajutorul. Pe lângă curățarea tapițeriei auto fac și polish faruri.


Vreau să transmit persoanelor cu handicap să își depășească frica de eșec pentru că oricine poate fi independent, trebuie doar să creadă în puterea lor.

***Imagini înainte și după în procesul de curățare tapițerii auto.***



***Imagini înainte și după polish faruri.***



	 <p>Sursa: Fotografii făcute de autori</p>
<p>Întrebări de autorefecție</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Persoanele cu dizabilități sunt ajutate de stat, ce credeți că ar putea determina un om în această situație în a-și dezvolta o afacere?</li> <li>2. Din povestea lui Bogdan putem observa că familia și prietenii îi sunt și i-au fost mereu alături în creșterea și dezvoltarea sa. Ce am putea învăța de la ei, au ei calități diferite de alte familii sau prieteni?</li> <li>3. Cum credeți că inspiră Bogdan, fără să vrea, fiecare client care apelează la serviciile lui? Ar putea cineva să nu-i accepte serviciile pentru că face parte din categoria persoanelor cu dizabilități?</li> </ol>
<p>Non-formal group activities for students (Dimensiunea grupului, Timp, Instructions)</p>	<p><b>1 activitate</b> Joc de rol: La service <b>Scop:</b> Să descopere resursele lor interioare care îi ajută să depășească o situație limită din viață <b>Dimensiunea grupului:</b> 20 de participanți <b>Timp:</b> 40 min <b>Instrucțiuni:</b> Participanții sunt împărțiți în grupe de câte 4. Fiecare grupă va încerca să refacă, cât mai fidel, traseul vieții lui Bogdan pe o foaie de flipchart. La finalizarea jocului foile vor fi expuse, iar câte 1 membru din fiecare grup va prezenta ceea ce au reușit să surprindă din poveste și ce i-a inspirat cel mai mult.</p>
<p>Resurse:</p>	<p>Interviu și experiență personală</p>

## Viața prin obiectivul camerei foto



Titlul poveștii	<b>Viața prin obiectivul camerei foto</b>
Descrierea poveștii	<div data-bbox="711 423 1139 902" data-label="Image"> </div> <p data-bbox="730 902 1123 931">Sursa: Fotografii făcute de autori</p> <p data-bbox="437 965 1418 1032">Mă numesc <b>Beldiman Iuliana</b> și am 28 de ani. Locuiesc într-un orășel din județul Iași alături de mama și băiețelul meu de 8 ani, George.</p> <p data-bbox="437 1032 1418 1267">Mă încadrez în categoria persoanelor cu hipoacuzie unilaterală. Din clasa a II-a am fost înscrisă la Liceul Tehnologic Special "Vasile Pavelcu" Iași. M-am integrat mai greu la început, dar o dată cu trecerea anilor mi-am acceptat situația, iar la 20 de ani am absolvit clasa a XII-a, în cadrul aceleași instituții de învățământ. Anii de școală au fost deosebiți, am cunoscut multe persoane în aceeași situație ca mine, astfel acceptarea a fost mult mai ușoară.</p> <p data-bbox="437 1267 1418 1503">În prezent lucrez la o companie care se ocupă cu atragerea fondurilor europene, pe postul de asistent manager. La început nu am fost primită chiar cu brațele deschise, toți aveau facultate, doar eu eram abolventă de școală profesională. După 7 ani pot spune că sunt una dintre persoanele indispensabile din companie. În ultima lună am reușit să trec cu brio examenul pentru permisul auto, iar acest lucru îmi oferă și mai multe oportunități.</p> <p data-bbox="437 1503 1418 1671">Deoarece am avut nevoie de un extra serviciu, am deschis în asociere cu fratele meu o firmă în domeniul fotografiei, firmă ce are un adevărat succes în orașul unde trăim. Concurența este foarte mare în acest domeniu, dar acest fapt ne-a ambiționat să facem totul cu maximă seriozitate și mult profesionalism.</p>





Sursa: fotografiile făcute de autori

În funcție de eveniment, eu sunt al doilea videograf sau mă ocup cu fumul greu și cabina foto. Nu este foarte ușor să lucrez direct cu oamenii, dar îmi place ceea ce fac și de aici îmi iau puterea pentru a continua.



Sursa: fotografiile făcute de autori

Cel mai bun sfat pe care-l pot oferi pentru cei aflați la început de drum este să-și urmeze scopurile și să nu cedeze atât timp cât mai este o șansă.

1. Din cele relatate citim că Luliana nu a avut parte de o copilărie tocmai liniștită. Care ar putea fi trăsătura dominantă care a ajutat-o să meargă mai departe?
2. De obicei persoanele din jurul nostru ne ajută în luarea deciziilor. Credeți că Luliana a avut parte de persoane cheie în viața ei? Le-am putea identifica din poveste?
3. Dacă am putea să-i oferim un sfat Lulianei de la 20 de ani, care ar fi acela? Credeți că ne poate schimba cineva parcursul doar cu un sfat?

Activități non-formale de grup pentru studenți (Dimensiunea grupului, Timp, Instrucțiuni)

**1 activitate**

Joc de rol: Surprinde emoții

**Scop:** Să descopere resursele lor interioare care îi ajută să depășească o situație limită din viață

**Dimensiunea grupului:** 20 de participanți

**Timp:** 40 min


**Instrucțiuni:**



	<p>Participanții sunt împărțiți în grupe, fiecărei grupe revenindu-i sarcina de a juca un rol (două persoane sunt la o terasă, două persoane sunt în parc pe o bancă și povestesc, alte trei persoane se întâlnesc spontan, o persoană își plimbă câinele, un grup de 4 persoane se întâlnesc pentru a lua copiii de la școală, un alt grup de patru persoane merg la cumpărături, alte trei persoane sunt în stația de autobuz). În tot acest timp un participant joacă rolul Lulianei care surprinde fiecare moment trecând prin "viață" immortalizând cu camera foto emoțiile persoanelor.</p>
Resurse	Interviu și experiență personală

## Un adolescent cu dizabilitate de auz lucrează în serviciile de asistență socială



Titlul poveștii	<b>Un adolescent cu dizabilitate de auz lucrează în serviciile de asistență socială</b>
Descrierea poveștii	<p><b>Ahmet</b>, care și-a pierdut auzul în urma unui accident suferit la o vârstă foarte fragedă, lucrează de trei ani la Centrul de Securitate Socială din Konya. Ahmet povestește că își face meseria cu drag, și este iubit și foarte apreciat de oamenii de la locul de muncă. Ahmet este ferm convins că "o persoană poate depăși orice obstacol dacă își dorește acest lucru, el însuși ajungând până unde este în prezent, cu această convingere"...</p>  <p>Sursa: Fotografie realizată de Halil İbrahim GÖKSU</p> <p>Absolvind cu succes Liceul profesional din cadrul învățământului privat Adnan Akgul în domeniul Tehnologiilor Metalurgice, Ahmet a decis să își caute un loc de muncă și le spune profesorilor și administratorilor școlii. Între timp, el a căutat de lucru și pe diverse platforme online. 6 luni mai târziu, directorul școlii l-a sunat. Acesta îi spune că există un anunț de angajare pentru persoanele cu dizabilități și că ar trebui să aplice pentru el. Ahmet a aplicat imediat și a început lucrul ca personal de sprijin la Centrul de Securitate Socială din Konya după ce a reușit la examen.</p> <p>Ahmet, care are ca țintă o avansare la actualul său loc de muncă, și își dorește ca în viitor, să întemeieze o familie. El a cumpărat o casă în urmă cu un an folosind un împrumut bancar și continuă să plătească împrumutul.</p> <p>El mai afirmă că există persoane care cunosc limbajul semnelor din rândul angajaților la care lucrează și că poate comunica cu ușurință, dar există persoane care nu cunosc limbajul semnelor la fiecare loc de muncă, iar educația în limbajul semnelor ar trebui să fie generalizată.</p>



<p>Întrebări de autoevaluare</p>	<p>1. Deși persoanele cu dizabilități primesc o pensie de invaliditate de la stat, Ahmet și-a găsit singur un loc de muncă unde lucrează. Ce părere aveți despre reușita lui Ahmet de a se autodepăși și de a-și obține propria casă? 2. Care sunt principalele dificultăți ale muncii lui Ahmet la Centrul de Securitate Socială?</p>
<p>Activități frecvente de grup pentru elevi (Dimensiunea grupului, Timp, Instrucțiuni)</p>	<p><b>1 activitate</b> Joacă și ghicește <b>Scop:</b> Să îmbunătățească funcțiile și abilitățile cognitive, cum ar fi imaginația, memoria și memorarea, care sunt esențiale pentru a lucra. <b>Dimensiunea grupului:</b> 10 - 20 participanți <b>Timp:</b> 30 min <b>Instrucțiuni:</b> Coordonatorul a împărțit participanții în două grupuri. Un participant se duce la un grup de concurenți și spune ceva (ca la ghicitori). Celălalt grup ghicește. Se face punctajul.</p>
<p>Resurse</p>	<p>H.İbrahim Göksu, personal interview, October 2022</p>

## Visul lui Hüseyin



Titlul poveștii	Visul lui Hüseyin
<p>Descrierea poveștii</p>	<div data-bbox="544 416 1345 1099" data-label="Image"> </div> <p data-bbox="676 1099 1212 1128">Sursa: Fotografie realizată de Dilber YILMAZ</p> <p data-bbox="467 1167 1423 1330"><b>Hüseyin Aygül</b> s-a născut în Beyşehir, Konya, în 1999. S-a născut cu deficiență de auz, fiind ereditară. În anul în care și-a început studiile, la vârsta de 7-8 ani, a primit un aparat auditiv. Și-a terminat studiile primare la Școala Beyşehir Toki și a absolvit Liceul Anatolian Guvernatorul Kemal Katitaş din Beyşehir.</p> <p data-bbox="467 1335 1423 1697">După ce a fost șomer pentru o anumită perioadă de timp, a decis să își înceapă profesia de realizator de găleți, la fel ca tatăl său. Însă, după ce a început să lucreze, a fost dezamăgit pentru că ceea ce lucra făcea parte din categoria de muncă în condiții grele. Asigurarea nu a putut fi demarată din cauza deficienței sale de auz și a trebuit să renunțe cu tristețe locul de său de muncă. De fapt, el era interesat de profesii ca soldat sau polițist, dar nu a fost acceptat în aceste profesii din cauza handicapului său auditiv. La sfatul tatălui său, a început să lucreze ca operator CNC la fabrica Balıklı Arms din Üzümlü, Beyşehir. Aici a lucrat timp de aproximativ trei ani. A valorificat venitul obținut în cei trei ani deschizând un cont de valori în aur la bancă și a făcut economii.</p> <p data-bbox="467 1702 1423 1935">Apoi a hotărât să meargă la universitate pentru a-și îmbunătăți nivelul de trai. În prezent, își continuă studiile la Universitatea Selçuk din Campusul Ali Akkanat, în cadrul Departamentului de Administrare a Afacerilor. El nu a primit bursa oferită de stat studenților, pentru că ar fi fost indexate economiile sale. Deoarece a stat cu familia în timpul cât a studiat la universitate, nu a avut cheltuieli precum chiria sau taxele de cămin.</p>



	<p>Deși persoanele cu dizabilități de auz primeau o indemnizație lunară de invaliditate pentru a-și putea câștiga existența, Hüseyin a preferat să muncească. Așa își acoperea cheltuielile personale.</p> <p>Lucrează ca angajat al serviciului tehnic la Facultatea de Teologie Ahmet Keleşoğlu a Universității Necmettin Erbakan, profitând de avantajele oferite persoanelor cu handicap din Işkur. Este foarte mulțumit de activitatea de tehnician și de personalul cu care lucrează. Nu are dificultăți de comunicare, deoarece folosește un aparat auditiv. Personalul universității este, de asemenea, foarte mulțumit de Hüseyin. El spune că nu are nicio problemă cu colegii săi din cauza dizabilității sale. Își iubește foarte mult serviciul și prietenii.</p> <p>Este foarte mulțumit de această oportunitate oferită de stat persoanelor cu dizabilități. Pentru a face economii nu locuiește singur în casă, locuind într-o casă închiriată cu un prieten. El continuă să strângă bani în contul său. Cu economiile strânse, a aplicat pentru a beneficia de proiectul de achiziționare a locuințelor, în cadrul căruia statul oferă 5% din cota sa persoanelor cu dizabilități. Cel mai mare vis al său este să aibă propria casă.</p>
<p>Întrebări de autoevaluare</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Cu ce fel de probleme se pot confrunta persoanele cu deficiențe de auz în procesul de obținere a veniturilor bănești?</li> <li>2. Cum îl poate schimba financiar și spiritual faptul că o persoană cu deficiențe de auz alege să muncească, în ciuda faptului că primește o indemnizație de handicap, pentru a trăi?</li> </ol>
<p>Activități de grup comune pentru elevi (Dimensiunea grupului, Timp, Instrucțiuni)</p>	<p><b>1 activitate</b></p> <p>Dacă aș fi o persoană cu deficiențe de auz</p> <p><b>Scop:</b> Să poată înțelege, prin empatie, dificultățile cu care se confruntă persoanele cu deficiențe de auz pentru a obține un câștig material și moral.</p> <p><b>Dimensiunea grupului:</b> 10 - 20 de participanți</p> <p><b>Durată:</b> 30 min.</p> <p><b>Instrucțiuni:</b> Se pune întrebarea: "Dacă ați fi hipoacuzic, ce profesie ați alege?"</p> <p>Care sunt provocările cu care vă veți confrunta pentru a vă atinge obiectivul?</p>
<p>Resurse</p>	<p>Dilber YILMAZ, interviu personal, Octombrie 2022</p>



## Studii în pofida dificultăților



Titlul poveștii	Studii în pofida dificultăților
Descrierea poveștii	<div data-bbox="684 421 1211 965" data-label="Image"> </div> <p data-bbox="624 965 1275 996">Sursa: Fotografie realizată de familia lui İbrahim AKAN</p> <p data-bbox="485 1028 1426 1198">Familia sa și-a dat seama că <b>İbrahim Akan</b> a moștenit deficiența de auz și au vrut să o trateze. Mai întâi a fost încercată o proteză obișuită auditivă, dar nu a fost eficientă deoarece hipoacuzia era prea avansată. La vârsta de 6 ani, a fost supus unei intervenții chirurgicale de implantare cohleară la urechea stângă.</p> <p data-bbox="485 1198 1426 1433">A continuat să învețe la Centrul de reabilitare a învățământului special și de sprijin din İzmir. A beneficiat de instruire și de dispozitivul de implant cohlear și la scurt timp a început să vorbească. După ce și-a finalizat studiile primare și secundare la Școala Gimnazială Buca Şirinyer Akıncılar din İzmir și studiile liceale la Liceul Anatolian Mehmet Akif Ersoy din Konya, și-a finalizat studiile de licență la Universitatea Selçuk, Facultatea de Științe Sportive, Educație pentru antrenori.</p> <p data-bbox="560 1433 1302 1464">A ales tenisul ca domeniu de specializare la universitate.</p> <p data-bbox="485 1464 1426 1632">În timp ce își continua studiile la universitate, a primit burse din partea unor asociații și fundații. El a declarat că, deși a acoperit o parte din cheltuielile școlare cu bursa primită, a contribuit la bugetul familiei prin acoperirea cheltuielilor cu accesoriile auditive care trebuie schimbate din când în când.</p> <p data-bbox="485 1632 1426 1800">După finalizarea studiilor universitare, a început educația de formare pedagogică la Facultatea de Educație a Universității Afyon Kocatepe. În prezent, continuă această formare. Obiectivul său după finalizarea studiilor este de a-și putea asigura nevoile financiare ca profesor de educație fizică.</p> <p data-bbox="485 1800 1426 2000">Ai momente dificile în viață? La această întrebare, el răspunde astfel. "Am avut momente dificile la început, pentru că am vorbit târziu." Îmi era greu să înțeleg unele conversații în timp ce învățam la școală. Din acest motiv, sunt momente în care trebuie să muncesc mai mult la capitolul educație în comparație cu prietenii mei. Cu toate acestea, lucrez cu hotărâre pentru a reuși. Muncesc din greu pentru a mă</p>




	<p>perfecționa. Uneori am probleme din cauza faptului că prietenii mei au dificultăți în activitățile lor de relaționare cu mine. Cred că este nevoie ca societatea să fie mai atentă în ceea ce privește comunicarea cu persoane ca mine. Cu toate acestea, în ceea ce privește atașamentul meu puternic față de existență, întotdeauna suportul tatălui și al mamei mele a reprezentat un ajutor important, ei fiind mereu alături de mine."</p>
Întrebări de autoevaluare	<p>1. În ce fel pot persoanele cu dizabilități să întâmpine dificultăți în finalizarea studiilor și în obținerea de câștiguri financiare?</p> <p>2. O persoană cu deficiențe de auz primește o indemnizație lunară de handicap pentru a-și putea asigura traiul. În ciuda acestui fapt, cum va reuși Ibrahim să își finalizeze studiile universitare, care sunt grele, să producă transformări de ordin material și spiritual în viața lui?</p>
Activități comune de grup pentru elevi (Dimensiunea grupului, Timp, Instrucțiuni)	<p><b>1 activitate</b> Dacă aș fi în locul lui <b>Scop:</b> Să fie capabili să înțeleagă lupta persoanelor cu deficiențe de auz pentru a obține câștiguri financiare, utilizând empatia. <b>Dimensiunea grupului:</b> 10 - 20 de participanți <b>Durată:</b> 30 min <b>Instrucțiuni:</b> Aceste întrebări sunt adresate elevilor. -Dacă ați fi o persoană cu deficiențe de auz, ce profesie ați alege? -De ce ați alege această profesie? -Ce greutăți credeți că ați întâmpinat în drumul spre atingerea obiectivului dumneavoastră? Li se acordă un timp de gândire și apoi li se cere să descrie ceea ce simt și gândesc printr-un scurt articol sau o imagine.</p>
Resurse	Ebru Ateș, interviu personal, octombrie 2022





## Pensionarul cu dizabilitate auditivă și ajutorul său pentru ceilalți



Titlul poveștii	<b>Pensionarul cu dizabilitate auditivă și ajutorul său pentru ceilalți</b>
Descrierea poveștii	<p><b>Luciano Candela</b> s-a născut și locuiește la Torino. În copilărie a devenit hipoacuzic la o ureche, iar la cealaltă a început să poarte aparate auditive. Dar ceea ce s-a întâmplat nu l-a oprit, de fapt i-a dat puterea de a progresa și de a-și crea propria lume, inclusiv din punct de vedere financiar.</p> <p>A studiat proiectarea industrială și datorită acesteia a putut începe să lucreze. Dar după câteva încercări a decis să își schimbe locul de muncă, deoarece dorea să se perfecționeze, să aleagă o cale mai bună pentru viitorul său și să aibă mai multe beneficii economice. Din acest motiv, după ce a obținut diploma de contabil, a încetat să mai lucreze la Compania locală de Sănătate și și-a început cariera la o Companie de Asigurări până când a ieșit la pensie în 2002.</p> <p>În 1973, Luciano și Părintele Loreti au finanțat UEXAS, o asociație pentru foștii absolvenți cu deficiențe de auz. În prezent, el încă mai lucrează pentru această asociație ca voluntar, pentru a putea continua să ajute vechea comunitate de surzi. Este deosebit de preocupat de problema integrării: prin intermediul acestei asociații ajută nu numai persoanele surde, ci și pe cele surdo-orbe, organizează evenimente, cum ar fi prânzuri și cine, împreună cu persoanele care aud, și ajută comunitatea surzilor în special din punct de vedere moral prin intermediul limbajului semnelor, al conferințelor culturale și al excursiilor.</p>  <p>Sursa: Fotografie realizată de autori</p> <p>În 1996 a început să predea limbajul italian al semnelor, devenind unul dintre cei mai importanți profesori de LIS din Italia.</p> <p>În plus, în 2007, a colaborat cu Museo d'Arte Contemporanea (Muzeul de Artă Contemporană) pentru a stabili o legătură și o apropiere între artă și limbajul italian al semnelor. Din acest motiv, a început să își prezinte ideile și proiectele în întreaga lume, chiar și la MOMA din New York.</p>



	<p>Datorită tuturor acestor activități, a devenit independent din punct de vedere financiar, dar și capabil să își creeze propria familie: are o soție și doi copii.</p>
<p>Întrebări de autoreflexie</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Credeți că Luigi Candela a considerat surzenia sa ca fiind o limită în viața profesională și în viață în general? De ce este important să înfrunți dificultățile?</li> <li>2. Luigi Candela nu s-a oprit la primul său loc de muncă și datorită acestei schimbări a obținut o poziție bună la locul de muncă. În opinia dumneavoastră, care au fost calitățile și caracteristicile care l-au ajutat? Ce ați învățat de la el?</li> <li>3. Datorită asociației sale UEXAS, Luigi Candela a creat o modalitate de a realiza incluziunea între două lumi diferite: lumea surzilor și cea a auzitorilor. Credeți că acest tip de asociație poate fi o modalitate prin care oamenii să se perfecționeze, să cunoască oameni noi și să lupte împotriva diviziunii invizibile dintre lumea surzilor și cea a auzitorilor? Dacă ați avea posibilitatea, ce activități ați propune UEXAS?</li> </ol>
<p>Activități non- formale de grup pentru elevi (Dimensiunea grupului, Timp, Instrucțiuni)</p>	<p><b>1 activitate</b> <b>Dimensiunea grupului:</b> 10 persoane Joacă și completează Fiecare grup trebuie să completeze propozițiile cu cuvintele care lipsesc, alegând din cuvintele de mai jos. <b>REGULI:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Fiecare grup are la dispoziție 2 minute pentru a completa propozițiile</li> <li>- Fiecare cuvânt valorează 1 punct, sunt 10 cuvinte, deci în total 10 puncte.</li> <li>- Este câștigător grupul care a obținut cel mai mare număr de puncte. În caz de egalitate, va câștiga grupul care a folosit cel mai puțin timp pentru a completa propozițiile.</li> </ul> <p><b>EXERCITIU:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• _____ a încetat să mai lucreze în _____, anul în care s-a născut _____.</li> <li>• A început să predea limbajul italian al semnelor în _____.</li> <li>• El a înființat o asociație cu _____ în _____. Numele asociației este _____.</li> <li>• În _____, el a început să colaboreze cu _____ pentru a crea o legătură între LIS și artă. Datorită acestui proiect, a vizitat numeroase orașe, printre care _____.</li> </ul> <p><b>CUVINTE:</b> UEXAS, 1996, Luciano Candela, 2002, New York, Părintele Loreti, 2007, pensionare, 1973, Muzeul de Artă Contemporană.</p> <p><b>SOLUȚIA:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <u>Luciano Candela</u> a încetat să mai lucreze în <u>2002</u>, anul <u>retragerii sale la pensie</u>.</li> <li>• A început să predea limbajul italian al semnelor în <u>1996</u>.</li> <li>• A înființat o asociație cu <u>Părintele Loreti</u> în <u>1973</u>. Numele asociației este <u>UEXAS</u>.</li> <li>• În <u>2007</u>, a început să colaboreze cu <u>Muzeul de Artă Contemporană</u> pentru a crea o legătură între LIS și Artă. Datorită acesteia, a vizitat o mulțime de orașe, inclusiv <u>New York</u>.</li> </ul>



	<p><b>2 activitate</b> Joc și interviu <b>REGULI:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Fiecare grup trebuie să conceapă un "interviu" cu întrebări și răspunsuri. Acestea pot fi pline de fantezie, imaginare dar și reale.</li> <li>- Întrebările și răspunsurile trebuie să fie în număr de 5, iar 2 dintre ele trebuie să aibă legătură cu domeniul financiar.</li> <li>- Protagonistul interviului este Luciano Candela, așa că întrebările pot fi legate de ceea ce știe fiecare grup despre el, dar este de asemenea posibil să se creeze noi povești despre Luciano Candela, așa că folosiți-vă fantezia, imaginația și curiozitatea.</li> <li>- <b>Timp:</b> 20 de minute pentru a formula întrebări și răspunsuri + 10 minute (maxim) pentru prezentarea fiecărui grup + 5 minute pentru a discuta împreună interviurile și a face schimb de opinii.</li> </ul> <p><b>SCOP:</b> Să-și îmbunătățească modul de organizare, colaborarea și munca în echipă, memoria, fantezia, capacitatea de a corela subiecte, cunoștințe și conținuturi, abilitatea de a-i asculta pe ceilalți și de a trage concluzii.</p>
Resurse:	Interviu și experiență personală



## O fată aparținând celor două lumii: a surzilor și auzitorilor



Titlul poveștii	<b>O fată aparținând celor două lumii: a surzilor și auzitorilor</b>
Descrierea poveștii	<p><b>Jessica Filippone</b> are 28 de ani și este o femeie care a trăit întotdeauna în lumea auzitorilor. Ea este surdă, dar, cu ajutorul aparatelor auditive, poate să audă. Când a crescut, a fost curioasă să cunoască lumea surzilor și a fost interesată de comunitatea surzilor și a stabilit relații de prietenie cu aceștia, chiar dacă la început nu cunoștea limbajul italian al semnelor.</p> <p>A vrut să își aprofundeze cunoștințele despre acest limbaj, așa că a participat la cursuri de LIS. Acum este bilingvă, iar limbajul italian al semnelor i-a oferit oportunitatea de a deveni profesoară și, de asemenea, interpretă.</p> <p>Dar faptul că lucrează nu este singurul aspect care îi caracterizează viața: este, de asemenea, studentă la universitatea de arhitectură din Torino.</p> <p>În 2015/2016 a participat la un curs de teatru pentru surzi și auzitori la universitate, unde a întâlnit o femeie care aude și care dorea să creeze o asociație cu scopul integrării persoanelor cu deficiențe de auz. Au început să lucreze împreună pentru a înființa asociația LISten și de asemenea, au luptat împreună împotriva obstacolelor, fără a-și pierde entuziasmul și pasiunea.</p> <div data-bbox="683 1048 1193 1691" data-label="Image"> <p>listen_associazione LISten</p> <p>1/6</p> <p>Icons: heart, comment, share, dots, bookmark</p> </div> <p>Sursa: Profil Instagram listen_associazione</p> <p>După câțiva ani, Jessica a devenit președintele asociației. LISten organizează diferite evenimente, cum ar fi brunch-uri, aperitive, excursii, cursuri de teatru... și, de curând, și cursuri de limbajul italian al semnelor în diferite orașe, cum ar fi Alessandria și Pavia. Datorită acestor joburi a devenit independentă, iar acum are propria casă și propria mașină.</p> <p>Următorul link vă prezintă povestea Jessicai.</p>



	<u>Jessica Filippone</u>
Întrebări de autorefecție	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Jessica Filippone a reușit să trăiască numai în lumea persoanelor care aud datorită aparatelor auditive, dar știa că surzenia este o parte din ea și din acest motiv a decis să cunoască lumea surzilor și să o înțeleagă mai bine. După părerea dumneavoastră, de ce este important să ne auto-cunoaștem și să acceptăm cine suntem?</li> <li>2. Jessica Filippone și-a folosit și încă își folosește surditatea ca pe o resursă pentru a putea munci. Acest lucru ne face să înțelegem cât de important este să fim mândri de ceea ce ne caracterizează personalitatea. Gândește-te la acele aspecte ale tale care, în opinia ta, pot reprezenta puncte slabe și transformă-le în puncte forte, pentru a înțelege cum le poți folosi pentru a avea succes la locul de muncă, dar și în propria viață.</li> </ol>
Activități non- formale de grup pentru elevi (Dimensiunea grupului, Timp, Resurse, Instrucțiuni)	<p><b>1 activitate</b> Joacă și găsește REGULI:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Fiecare grup trebuie să aleagă câteva dintre activitățile care au caracterizat viața Jessicăi.</li> <li>- Fiecare grup trebuie să identifice 2 posibile probleme cu care se poate confrunta Jessica în cadrul acestor activități: acestea trebuie să fie legate de domeniul financiar. De asemenea, este posibil să se adauge probleme legate de stilul ei de viață.</li> <li>- Exemplu: A fi președinte al LISten → Probleme financiare: să fie responsabilă de plata persoanelor care lucrează pentru asociație; persoanele care doresc să participe la evenimentele organizate de LISten trebuie să plătească acesteia, deci o sumă imensă de bani de gestionat. Probleme în stilul ei de viață: multă responsabilitate, multe lucruri de făcut, cum ar fi organizarea de astfel de evenimente, cum ar fi activități, cursuri de teatru etc...</li> <li>- Timp: 20 de minute pentru a alege activitățile și pentru a găsi problemele + 10 minute pentru a discuta cu toții despre ceea ce a creat fiecare grup</li> </ul> <p><b>2 activitate</b> Joacă și convinge REGULI:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Situație: Jessica Filippone caută un grup care să lucreze pentru ea în cadrul unei colaborări.</li> <li>- Fiecare grup are la dispoziție 3 minute pentru a o convinge și a explica motivele pentru care ar trebui să aleagă grupul respectiv.</li> <li>- Profesorul este arbitrul care va decide care este grupul câștigător.</li> </ul> <p><b>SCOP:</b> Să îmbunătățească capacitatea de analiză a situațiilor, de reflecție, de găsire a problemelor și soluțiilor, de colaborare, de exprimare, de încredere în discursuri și de conducere.</p>
Resurse:	Interviu și experiență personală



## O tânără cu deficiențe de auz consideră că a preda este viața ei



Titlul poveștii	<b>O tânără cu deficiențe de auz consideră că a preda este viața ei</b>
Descrierea poveștii	<p><b>Laura Caporale</b> este o tânără în vârstă de 35 de ani, hipoacuzică care a crescut într-o familie de surzi. În prezent, predă limbajul italian al semnelor la Istituto dei Sordi di Torino, dar experiența sa didactică a început de foarte tânără, la vârsta de 19 ani, în orașul Verbania. La acea vreme, în Verbania nu existau profesori disponibili pentru cursul de limbajul italian al semnelor, iar ea era singura care îi putea ajuta pe elevi să învețe LIS. Nu mai predase nimănui, dar a decis să accepte oferta pentru a se provoca pe sine. Prima zi a acestei experiențe a fost una neașteptată: erau 40 de persoane în fața ei. A fost agitată, dar a fost foarte activă și din acel moment a început să iubească această lume și să fie foarte curioasă în legătură cu ea. La început, nu avea informații și cunoștințe suficiente pentru a preda, așa că a decis să urmeze cursurile pentru a deveni profesor. Primul an a fost greu pentru ea, pentru că a întâmpinat o mulțime de dificultăți, în special în ceea ce privește propria-i persoană.</p>  <p>Sursa: Fotografie de pe Profilul Facebook al Laurei Caporali</p> <p>De-a lungul anilor, ea și-a perfecționat abilitățile grație unui stagiu de 20 de ore și a altor cursuri anuale, iar în 2008 a susținut examenul și a obținut diploma de profesor.</p> <p>În 2013 a început să lucreze ca profesor la Istituto dei Sordi di Torino: este titulara celor 3 nivele de limbaj al semnelor italian, profesoară interpret, profesor pentru cursul privat LIS, profesor pentru nivelele de formare a competențelor...</p> <p>Ceea ce practică și cum trăiește ea nu este întotdeauna ușor, sunt multe provocări, dar acest schimb de opinii și idei cu ceilalți și relațiile dintre profesor și elevi îi dau puterea de a nu renunța și o modalitate de a-și dezvolta personalitatea.</p> <p>Ea consideră că LIS nu este numai o modalitate de a comunica, ci și de a crea integrare, de a îmbunătăți empatia... de a construi o lume mai bună.</p>



	<p>Profesia de profesoară a fost primul ei loc de muncă și prima ei dragoste, iar mulțumită acesteia a devenit independentă din punct de vedere financiar.</p> <p><a href="#">Laura Caporali's story</a></p>
Întrebări de autorefecție	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Laura Caporale a început să lucreze de la o vârstă destul de mică. După părerea dumneavoastră, care au fost grijile și gândurile pe care le-a avut atunci când i s-a propus să devină profesoară? Dacă ați fi fost în locul ei, cum ați fi reacționat?</li> <li>2. Ea este un exemplu despre cum poate fi curiozitatea una dintre cheile pentru a te dezvolta. Sunteți curios în legătură cu ceva în mod deosebit? Dacă da, gândește-te la o modalitate de a fi mai conștient de acest lucru și, dacă are legătură cu domeniul muncii, de a fi mai profesionist. Inspiră-te din personalitatea ei și din curajul de a te gândi la tine însuși.</li> <li>3. Spunea că relația cu ceilalți este o altă modalitate de a te perfecționa. Sunteți de acord? De ce? Dați câteva exemple.</li> </ol>
Activități non-formale de grup pentru elevi (Dimensiunea grupului, Timp, Instrucțiuni)	<p><b>1 activitate</b> <b>Dimensiunea grupului:</b> 10 persoane Joacă și împărtășește <b>REGULI:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Fiecare membru al grupului trebuie să aleagă o situație dificilă și să prezinte propria experiență, apoi să precizeze unde a întâmpinat acea dificultate și dacă a depășit-o sau nu.</li> <li>- Fiecare grup trebuie să adune toate experiențele lor personale și să le împărtășească cu celelalte grupuri.</li> <li>- Timp: 20 de minute pentru a vorbi despre experiențele personale + 7 minute de împărtășire</li> </ul> <p><b>2 activitate</b> Joacă și găsește soluții <b>REGULI:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- După momentul de împărtășire, profesorul trebuie să aleagă 2 dintre provocările pe care participanții nu le-au depășit.</li> <li>- Fiecare grup trebuie să găsească cel mai mare număr de soluții pentru a le depăși.</li> <li>- Fiecare grup trebuie să adune la numărul de soluții pentru dificultatea 1 pe cel de soluții pentru dificultatea 2 pentru a obține numărul total de soluții. Exemplu: soluții pentru dificultatea 1 = 4, soluții pentru dificultatea 2 = 6; total soluții: 4 + 6 = 10</li> <li>- Grupul câștigător este cel care are cel mai mare număr total de soluții. În caz de egalitate, câștigă toate grupurile care au cel mai mare număr de soluții.</li> <li>- Timp: 10 minute pentru găsirea soluțiilor + 1 minut pentru calcularea numărului total de soluții</li> </ul> <p><b>SCOP:</b> Să-și îmbunătățească modul de ascultare a sinelui și a celorlalți, abilitatea de a împărtăși și de a găsi soluții, capacitatea de a se deschide față de ceilalți, puterea de a nu se gândi la judecata celorlalți, de a-și înfrunta temerile, modul de a explica un subiect.</p>
Resurse:	Interviu și experiența personală

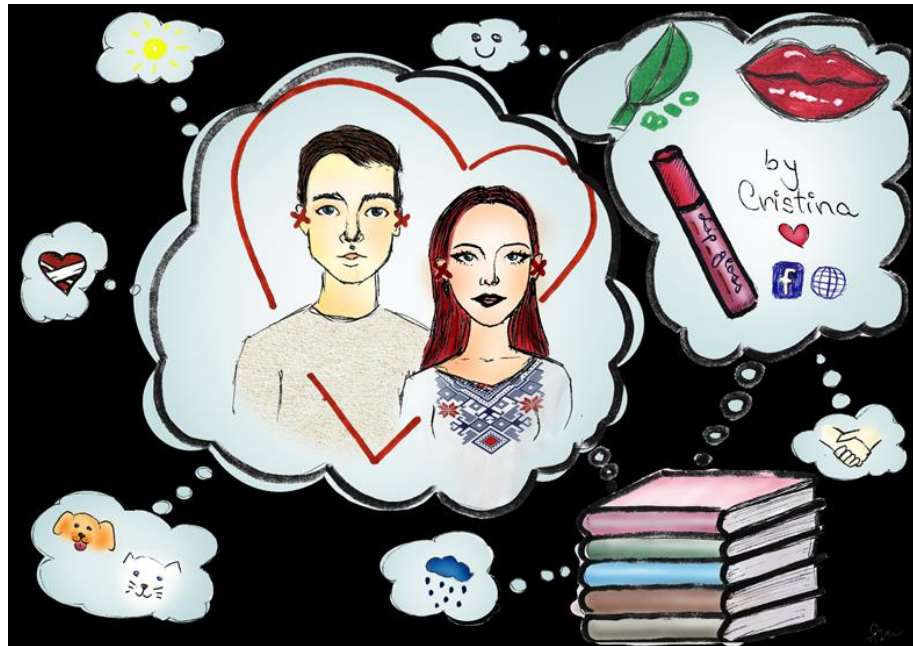


## Povestea unei lumi diferite



Titlul poveștii	<b>Povestea unei lumi diferite</b>
Descrierea poveștii	<p>Bună, eu sunt <b>Teodora</b> și am 19 ani. Povestea mea a început cu mult timp în urmă, când aveam câțiva ani. Îmi amintesc foarte bine prima și cea mai frumoasă excursie cu părinții mei. Călătoriile cu trenul au fost și vor fi întotdeauna cele care îmi plac cel mai mult, sunt cele care mi-au construit un alt mod de a gândi. Din pasiune pentru călătorii, mi-am clădit viața în jurul acestui vis.</p> <p>În prima călătorie m-am simțit ca și cum aș fi fost în altă lume, unde nimeni nu putea să intre și nimeni nu mă poate vedea, dar în schimb puteam să-i văd pe toți și să anticipez următoarea mișcare. Eram diferită, dar într-un sens bun. Știam că mă aflu printre cei 5% din populație care se nasc cu deficit de auz și implicit de vorbire. Mă simțeam specială, dar crescând am observat atitudinea ignorantă a oamenilor care nu au probleme fizice, față de cei puțin mai deosebiți, la fel ca mine ca fiind copleșitoare de cele mai multe ori. Am reușit să mă controlez și să nu răbufnesc, începând să privesc.</p> <p>Cu cât reușeam să mă cunosc mai bine și să îmi conturez o altă perspectivă asupra lumii, și anume că viața este ca o călătorie cu trenul, cu toate opririle, curbele și obstacolele, cu atât deveneam mai fericită.</p> <p>Mergem mai departe, ne întâlnim părinții și credem că aceștia vor călători mereu cu noi, dar nu este așa. Mi-am dat seama că trebuie pur și simplu să parcurgem acest drum fără ei. De aceea, am decis că toate dificultățile pe care le întâmpin nu mă vor împiedica să explorez și să acumulez alte noi experiențe uimitoare. Pe atunci doar visam, până am descoperit problemele financiare și mi-am spus că trebuie să fac ceva în acest sens. A fost nevoie de ceva timp deoarece a trebuit să-mi înving teama de a lua decizii pe cont propriu, dar am ajuns la suprafață, participând la acțiuni de voluntariat și făcând parte din Asociația Națională a Surzilor - Filiala Iași.</p> <p>Am participat acolo la seminarul de informare "Drepturile omului și valorile europene", "am învățat o mulțime de lucruri utile, dar pe lângă acestea am aflat că aș putea să mă angajez la Teo's Cafe din centrul orașului, "se fac angajări", mi-a spus sub coordonatorul departamentului. Pentru a-mi îndeplini visul de a putea călători mereu, ar trebuie să am reușită financiară, asta mi-am spus, așa că a doua zi dimineață am aplicat pentru un loc de muncă. Inițial, proprietarul cafenelei mi-a spus că nu mă vrea pentru că am probleme și nu știa cum aș putea comunica cu clienții, dar după ce a citit scrisoarea mea de recomandare și CV-ul meu, a stat un moment să se gândească și mi-a spus: "Ne vedem mâine la 7:40, să nu întârzii!".</p> <p>Nu toți coechipierii m-au plăcut, dar cu unii am reușit să comunic, chiar eficient. M-am integrat rapid și nimic nu mă putea opri, pentru că aveam un vis de împlinit. Zi de zi, munceam și poate părea ușor, dar nu era așa. Totul era obositor, mai ales la orele dimineții.</p> <p>În cele din urmă, cu eforturi, muncă susținută și dedicare, am reușit să pornesc în călătoria mult dorită și astăzi sunt din nou în tren. Ideea de baza a vieții mele constă în a rămâne optimist mereu, nu renunța la visurile tale, oricâte piedici ai avea !</p> <p>Marea mea dilemă: uneori nu știu la ce stație să cobor...</p>





Sursa: Desen de Maria Catur

Întrebări de  
autorefecție

1. Teodora nu a încetat nicio clipă să-și urmeze visul, pentru că a avut încredere și a dorit întotdeauna să-și urmeze visul. Care credeți că a fost principala ei motivație?
2. Denumiți trei provocări/dificultăți cu care s-a confruntat Teodora în prima săptămână la job-ul ei.
3. Care a fost principala frică a angajatorului?
4. Imaginează-ți cum a fost prima ta călătorie? Dar aceea în care se află acum, în timp ce scrie povestea?

Activități non-  
formale de  
grup pentru  
elevi  
(Dimensiunea  
grupului, Timp,  
Resurse,  
Instrucțiuni)

### 1 activitate

Călătorie ghidată

**Scop:** Să își dezvolte imaginația și empatia

**Dimensiunea grupului:** 10- 12 persoane

**Timp:** 45 de minute

#### Instrucțiuni:

Coordonatorul spune grupului să se plimbe prin spațiul de lucru. Apoi, se relaxează și se întind pe podea. Cu ochii închiși încearcă să-și imagineze că sunt într-un tren. Vor desena trenul în mintea lor, vor surprinde culorile trenului, se vor concentra pe vedere, ignorând sunetele. Vor urma trei stații în care vor coborî. La fiecare stație vor petrece 5 minute concentrându-se asupra a ceea ce văd în jurul lor.

Jocul va avea un fundal muzical care va ajuta mintea și corpul să se relaxeze, care va fi folosit doar în primele minute, apoi ne vom concentra doar pe imagini. La final, se va reveni la spațiul activității.

Întrebări:

1. Cum v-ați simțit când v-ați urcat în tren?
2. Ce ați văzut la prima stație?
3. Ce ați văzut la a doua, dar și la a treia stație?
4. Cum este să te concentrezi doar asupra priveliștii și să ignori sunetele?
5. Care este sentimentul care descrie călătoria dvs?

Resurse

<https://www.youtube.com/watch?v=GPvQeINc3E4>



## Micuța afaceristă



Titlul poveștii	Micuța afaceristă
<p>Descrierea poveștii</p>	<p>Bună! Mă numesc <b>Cristina</b> și doresc să vă povestesc cum am ajuns să am propria afacere la vârsta de 24 de ani.</p> <p>Eu nu aud, iar auzul este unul dintre simțurile fundamentale ale omului, deci vă dați seama că mi-a fost greu mereu. Pierderea auzului, numită și surditate (sau hipoacuzie), nu este de fapt o boală, ci un simptom care poate avea cauze multiple. Am urmat o școală specială. La școală totul era în regulă, cu elevi ca mine, dar în afara școlii era cel mai greu, în magazine, pe stradă, la spațiile de joacă, pentru că nu toată lumea cunoștea limbajul semnelor.</p> <p>În timpul liber, pentru că nu aveam prieteni și eram în mare parte singură, am început să mă informez și să citesc diverse cărți despre afaceri și metode de a face bani, preferata mea fiind "De la zero la unu. Notes on Startups or How to Build the Future", cartea lui Peter Thiel și "Blue Ocean Strategy", de W. Chan Kin și Renee Mauborgene.</p> <div data-bbox="485 896 1401 1541" data-label="Image"> </div> <p>Sursa: Desen de Maria Catur</p> <p>Tot ce îmi doream în adolescență era să devin antreprenoare și să am o mică afacere a mea, ceva care să fie o sursă de plăcere pentru oameni și o adevărată comunitate de oameni de toate categoriile. Am început prin a crea gloss-uri de buze din produse bio pentru că văzusem pe internet și eram pasionată de piața bio, care este în plină creștere. Timp de doi ani m-am descurcat bine, aveam conturi pe rețelele de socializare și propriul meu site de unde puteai să comanzi, făceam și publicitate, am început să consolidez o mică comunitate și aveam clienți fideli care îmi comandau lunar gloss-urile. De asemenea, am început să îmi fac prieteni, pe unii îi speria faptul că nu pot auzi, neștiind cum să comunice cu mine în viața reală. Dar, din păcate, mica mea afacere, deși profitabilă, a luat sfârșit când tatăl meu</p>



	<p>s-a îmbolnăvit și nu am mai avut timp să o administrez. Atunci când tatăl meu s-a îmbolnăvit, am intrat într-o perioadă foarte depresivă a vieții. Nu mai aveam chef să fac nimic și nici putere să fac ceva, simțeam că totul îmi merge prost și că numai mie mi se întâmplă aceste lucruri. De ce eu, care toată viața mea m-am simțit exclusă și ironizată, trebuie să trec prin aceste lucruri!?! De cele mai multe ori, noi, oamenii, căutăm fericirea... Începând cu lucruri, obiecte și alte categorii concrete, reale, tangibile, finite. Dar fericirea pe care ți-o construiești singur, este realitatea pe care ți-o crezi. Alegi să te plângi de viața pe care o ai sau să o iei în propriile mâini și să o construiești cât mai frumoasă și adevărată. Într-un moment am spus stop. Am ales să îmi schimb această realitate. Am cumpărat un jurnal și am însemnat toate momentele pe care le trăisem în viața mea și le-am prezentat într-un mod amuzant. Am început să le arăt colegilor de școală, părinților și să postez extrase pe internet. Toate acele povești aveau un punct comun, și anume ideea că nu renunț niciodată, că toate poveștile mele triste, amuzante și frumoase erau toate acolo. Am început să public articole în ziarul școlii, apoi un jurnalist din orașul local m-a remarcat și mi-a lecturat povestioarele, ceea ce l-a surprins în mod plăcut. Datorită lui, am făcut cunoștință cu directorul editurii Sedcom Libris. Acum, micile mele povestiri erau tipărite în 5 volume de cărți care au fost achiziționate în mai toată țara. A fost o călătorie lungă, dar frumoasă. A fost un miracol! De-alungul timpului, totul s-a schimbat într-un mod plăcut. Adevărații prieteni au rămas alături de mine; tatăl meu s-a însănătoșit, tratându-se datorită banilor din vânzarea de cărți. Am cunoscut un băiat minunat pe nume Nicolas, care are aceeași problemă ca și mine, este surd. Ne iubim foarte mult, ne-am mutat de o perioadă de timp împreună și avem planuri foarte serioase, avem chiar și un câine și o pisică. Am început facultatea de Administrarea Afacerilor și mi-am redeschis mica afacere. Am promovat produsul meu, m-am extins, mi-am găsit angajați. Acum, minunatul meu <i>luciu de buze</i> este vândut nu doar pe site, ci și în magazinele din toată țara. Scopul meu este să realizez mai multe produse de machiaj bio și știu că în cele din urmă voi reuși și în această privință. Indiferent care sunt obstacolele, puteți să reușiți orice!</p>
<p>Întrebări de autorefecție</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Cristina este o tânără care vrea să reușească și are skiluri de afaceristă. Credeți că este conștientă de skilurile ei?</li> <li>2. Care credeți că este secretul succesului ei? Pasiunea, experiența, priceperea, caracterul?</li> <li>3. Cum ați descrie succesul ei în cele 2 arii - scris și produse bio?</li> <li>4. Credeți că etapa aceasta - studiul la o facultate de profil o va ajuta?</li> <li>5. Unde credeți că va ajunge Cristina peste 5 ani?</li> </ol>
<p>Activități non- formale de grup pentru elevi (Dimensiunea grupului, Timp, Resurse, Instrucțiuni)</p>	<p><b>1 activitate</b> Brainstorming <b>Scop:</b> Să-și descopere propriile skiluri, pasiuni, dorințe. <b>Dimensiunea grupului:</b> 10 elevi, lucru individual <b>Timp:</b> 45 de minute <b>Instrucțiuni:</b> Coordonatorul solicită participanților să ia o foaie de hârtie și un pix. Aceștia vor avea la dispoziție 20 de minute pentru a scrie 3 idei de afaceri și motivația alegerii lor, precum și un scurt plan de dezvoltare a acestora. Pot</p>



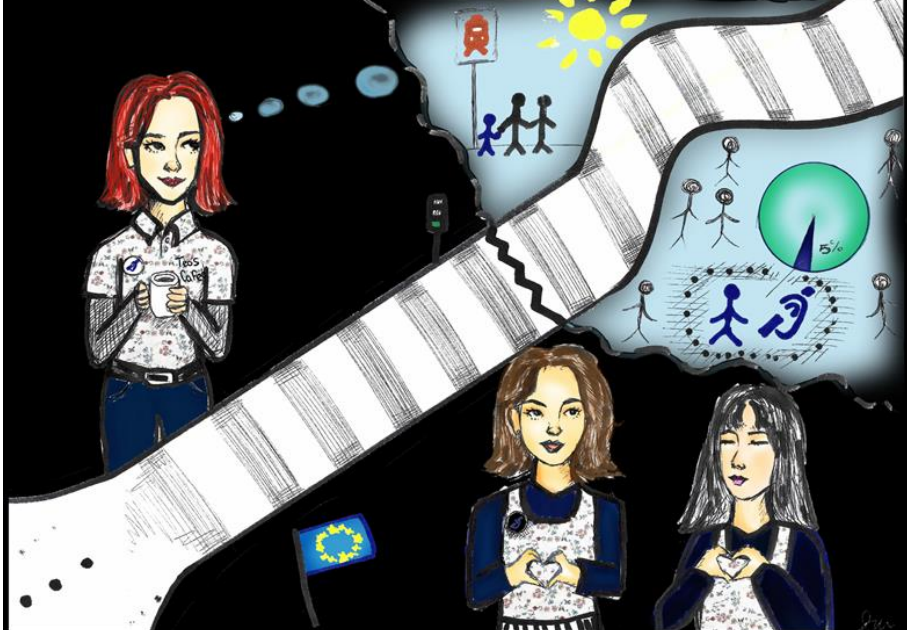
	<p>utiliza telefoanele pentru a argumenta alegerile făcute și a le prezenta cât mai bine. Vor avea în vedere crearea propriului motto pentru una din cele 3 propuneri.</p> <p>În următoarele 15 minute vor prezenta ce au lucrat, permițând celorlalți participanți să intervină.</p> <p>În ultimele 10 minute un afacerist local va prezenta afacerea sa și pașii parcurși pentru a ajunge unde este în momentul de față.</p> <p><b>Sugestii:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Care sunt participanți care au avut idei asemănătoare?</li> <li>2. Dacă ați face echipă, ați avea mai mult succes?</li> <li>3. Ce vă reține ă n a da startul?</li> </ol>
Resurse	<p><a href="https://ro-ro.facebook.com/antreprenoriasi/">https://ro-ro.facebook.com/antreprenoriasi/</a></p>

## Un vis...



Titlul poveștii	Un vis...
Descrierea poveștii	<p>Eu sunt <b>Maria!</b> În urmă cu 16 ani mi-am luat zborul. M-am înălțat pe cele mai înalte culmi, cu convingerea că pot aduna totul în brațele curajului... Când am ajuns în vârf și am strigat de bucurie, mi-am dat seama că nu sunt în stare să o fac, iar când mi-am dat seama că nu pot auzi șoaptele vântului m-am înfricoșat... Și totuși am reușit să văd un semn care m-a determinat să lupt și să recâștig ceea ce pierdusem - încrederea în forțele proprii. Drumul anevoios al supraviețuirii mi-a colorat sufletul, imprimându-i nuanțe de roșu-cenușiu, gri-deschis și verde-smarald, conturând cu ele esența poveștii mele. Am alunecat și m-am ridicat, am fost înfrântă, doborâtă, m-am înveselit și m-am bucurat. Dar visul de a-i putea ajuta pe alții mi-a croit adevăratele aripi, pe care viața mi le-a dat, însușindu-mi-le. Dar cum am reușit să-mi fac povestea să devină reală?</p> <p>Totul a pornit de la momentul în care am strigat și am vrut să-mi fac auzită vocea. Nu-mi voiam nimic mai mult decât să nu mai fiu întrebată, criticată și blamată pentru că am o deficiență ca a mea, așa că am apelat la înțelegerea plină de afecțiune și compasiune a celor dragi, pe care i-am cufundat în creuzetul de înțelegerii și compasiunii, formând o echipă restrânsă, dar puternică, care m-a ajutat să-mi iau în mâini propriul curaj și să scriu o scrisoare virtuală, pentru toți cei care au vrut să citească cele câteva rânduri de neputință în care eu povesteam cum mă simt.</p> <p>Impactul pe care mesajul meu l-a avut asupra celorlalți mi-a creat oportunitatea de a atrage mai mulți oameni în jurul meu, îmbunătățindu-mi astfel statutul social, care pentru mine era lipsit de interes, și de bucurie. Când mesajele de suport au început să curgă, mulțumirea a fost pe măsură, încrederea mea în mine însumi ajungând pe noi culmi. Atinsesem prima mea culme înaltă. Micile stânci abrupte erau continuări ale unei dorințe îmbrăcate în pasiune, iar cele mari adevăratele realizări ale celei înalte.</p> <p>În acest punct mi-am dat seama că nu puteam să păstrez pentru mine această prețuire a celorlalți, așa că am făcut un salt uriaș și am devenit prima Ambasadoare a persoanelor surdo-mute, astfel atingând cota maximă, devenind apogeul vieții mele. Am organizat diverse licitații la care am strângând puțin câte puțin, ajungând să ajut copii cu deficiențe de auz și vorbire din medii defavorizate și nu numai. Astfel, întunericul din colțul sufletului meu a dispărut, iar soarele a devenit simbolul tuturor campaniilor pe care le-am desfășurat.</p> <p>Cu ajutorul demnității mi-am "luat" totul- libertatea, gândul, fericirea și bucuria de a fi. Și ce dacă-s mică? Am făcut multe... Din filele poveștii proprii vieți am învățat că situațiile dificile nu mă pot influența și că sunt un OM la fel ca voi ceilalți.</p> <p>Voi continua să urc și să clădesc munți!</p>



	 <p>Sursa: Desen de Maria Catur</p>
<p>Întrebări de autorefecție</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Povestea Mariei are multe metafore. Ce părere aveți cu privire la ea? O descrie ca fiind o visătoare?</li> <li>2. Maria nu dă niciun detaliu despre cum a devenit ambasador. V-ați putea imagina pașii pe care i-a parcurs?</li> <li>3. Care este motivația Mariei în toate eforturile ei??</li> </ol>
<p>Activități non- formale de grup pentru elevi (Dimensiunea grupului, Timp, Resurse, Instrucțiuni)</p>	<p><b>1 activitate</b>  <b>Scop:</b> să învețe cum să realizeze o hartă care să contureze drumul spre succes  <b>Dimensiunea grupului:</b> 10 - 15 participanți  <b>Timp:</b> 30 de minute  <b>Instrucțiuni:</b> lucru în grup          Coordonatorul le cere participanților să creeze 2/ 3 grupuri de 5 persoane. Li se dă o foaie de hârtie, creioane colorate, acuarele.          Aceștia vor avea la dispoziție 15 minute pentru a ilustra povestea de succes a Mariei prin desenarea unei hărți. Ei vor nota cuvintele cheie pentru fiecare etapă.          După ce timpul s-a terminat, fiecare grup își va prezenta harta celorlalți. Vor avea în vedere că timpul de prezentare este de 5 minute per grup.          La final, li se va da o temă pentru acasă: să deseneze harta lor care să contureze evoluția lor financiară. Se vor gândi la ceea ce își doresc, indicând pașii pe care îi vor urma pentru a-și atinge obiectivul.</p>
<p>Resurse</p>	<p><a href="http://artico.md/despre-eveniment/realizeaza-o-harta-a-viselor-cu-artico/">http://artico.md/despre-eveniment/realizeaza-o-harta-a-viselor-cu-artico/</a></p>



## Designul universal - cum să facem materiale accesibile



**Designul universal (Universal Design)** este procesul de creare a unor produse care să fie accesibile pentru cât mai multe persoane, inclusiv pentru cele cu dizabilități.

Este important să se creeze produse proiectate universal, deoarece acestea îndeplinesc cerințe general valabile privind preferințele și abilitățile individuale, comunică eficient informațiile necesare (indiferent de condițiile ambientale sau abilitățile senzoriale ale utilizatorului) și pot fi abordate, atinse, manipulate și utilizate indiferent de dimensiunea corpului, postură sau mobilitatea persoanei.

Produsele universale sunt de obicei concepute pentru a funcționa cel mai bine pentru utilizatorul mediu. Pe de altă parte, ele sunt accesibile pentru majoritatea oamenilor și nu necesită ajustare suplimentară.

„Designul universal” urmează 7 principii de bază care oferă îndrumări în proiectarea mediilor, comunicațiilor și produselor<sup>1</sup>:

### 1. Utilizarea echitabilă

Descriere: "Designul este util și comercializabil pentru persoanele cu abilități diverse."

Exemplu: contrastul puternic al culorilor nu va exclude utilizatorii cu daltonism.

### 2. Flexibilitate în utilizare

Descriere: "Designul găzduiește o gamă largă de preferințe și abilități individuale".

Exemplu: adăugarea subtitrărilor la videoclip permite utilizatorului fie să asculte, fie să citească.

### 3. Utilizare simplă și intuitivă

Descriere: "Utilizarea designului este ușor de înțeles, indiferent de experiența, cunoștințele, abilitățile lingvistice sau nivelul actual de concentrare al utilizatorului."

Exemplu: Realizați conținutul prezentat cât mai ușor de înțeles, de exemplu prin structurarea și organizarea informațiilor. Împărțiți textul lung în bucăți mai mici, utilizați subtitluri și oferiți o dezvoltare progresivă.

### 4. Informații perceptibile

Descriere: "Designul comunică informațiile necesare în mod eficient utilizatorului, indiferent de condițiile ambientale sau de abilitățile senzoriale ale acestuia.

Exemplu: Furnizați text alternativ imaginilor, astfel încât utilizatorii care se bazează pe un cititor de ecran să înțeleagă semnificația imaginii.

### 5. Toleranța la eroare

<sup>1</sup> <https://universaldesign.ie/what-is-universal-design/the-7-principles/>



Descriere: "Designul minimizează riscurile și conflictele după acțiuni accidentale sau neintenționate".

Exemplu: Furnizați un mesaj de eroare clar și util în formularul de introducere a datelor.

## 6. Efort fizic redus

Descriere: "Designul poate fi utilizat eficient și confortabil, fără a obosi utilizatorul."

Exemplu: nu determinați utilizatorii să completeze formulare lungi și să treacă prin mai multe niveluri pentru a-și atinge obiectivul, cum ar fi crearea unui cont sau obținerea unei mostre dintr-o carte etc.

## 7. Dimensiunea și spațiul pentru apropiere și utilizare

Descriere: "Dimensiunea și spațiul adecvat sunt furnizate pentru abordare, manipulare și utilizare, indiferent de dimensiunea corpului, postura sau mobilitatea utilizatorului".

Exemplu: luați în considerare zona vizată a site-ului dvs. web atunci când este pe dispozitive mobile și faceți-o suficient de mare pentru a face clic sau a atinge cu ușurință acel loc.

Universal Design este una dintre cele mai bune practici de utilizat pentru a face tehnologia comunicațiilor accesibilă.

În ceea ce privește accesibilitatea și bunele practici, este important să menționăm Convenția privind drepturile persoanelor cu handicap (CRPD). Acesta este un document cuprinzător privind drepturile omului și include o referire directă la drepturile tuturor oamenilor de a avea acces egal la tehnologia comunicațiilor. Adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, peste 175 de țări au ratificat-o până în 2018.

Dacă vrem să facem diferența și să fim accesibili, trebuie doar să punem prioritățile în ordinea corectă și să punem oamenii pe primul loc.

Schimbarea utilizatorului din prima poziție ca importanță ne-ar putea face să nu atingem ținta accesibilității.

Să luăm ca exemplu un utilizator cu dizabilități de vedere.

Exercițiu de creativitate:

Cum ar trebui să fie accesibilizat un site web în acest caz?

Cum crezi că ar trebui să arate ?

Ce crezi că ar trebui să conțină (facilități)?

Un site web trebuie să respecte criteriile:

### 1. Design simplu și ordonat

Utilizarea machetelor complexe poate deruta utilizatorii cu privire la conținutul unei pagini și poate împiedica eficiența instrumentelor de asistență existente.

Câteva sfaturi practice pe care le puteți aplica sunt:

- Limitați-vă alegerea culorilor și a imaginilor – există frumusețe în simplitate!
- Asigurați-vă că multimedia nu se suprapune cu diferite elemente de design și conținut
- Evitați ferestrele pop-up și reclamele





- Rămâneți la fonturi simple, cum ar fi fonturile standard Sans Serif găsite pe dispozitive. De cele mai multe ori, oamenii folosesc fontul Calibri / Arial cu următoarea dimensiune: 12 pentru text, 16 pentru titluri, 14 pentru subtitrări.

## 2. Fii inteligent în ceea ce privește culoarea

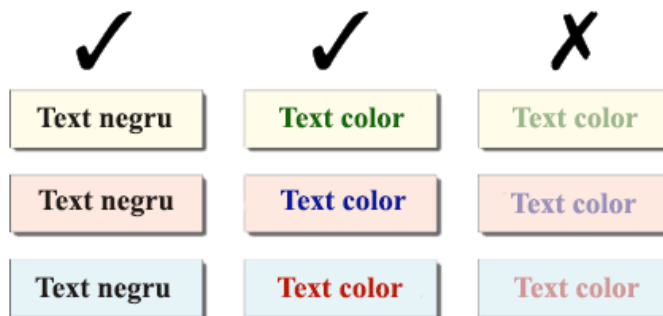
Pentru această parte a subiectului este important să vorbim nu numai despre culori, ci și despre sensibilitatea la contrast.

Sensibilitatea la contrast este importantă pentru citirea textului și vizualizarea imaginilor. Este abilitatea de a percepe diferența de luminozitate dintre o culoare de prim-plan și una de fundal. Deoarece persoanele cu dizabilități de vedere pot prezenta vedere scăzută, vedere distorsionată, orbire colorată și alte dificultăți, este necesar să se utilizeze culoarea și contrastul în mod corect. De fapt, designul ar trebui să aibă un contrast ridicat de culoare pentru ca diferite elemente să fie identificate și distinse.

- Nu asociați textul cu fundaluri modelate sau complexe, deoarece nu va fi lizibil.

De exemplu, este mai bine să folosiți text întunecat pe fundaluri deschise pentru a obține cel mai bun contrast posibil. În plus, atunci când nuanțați un fundal, este mai bine să utilizați nuanțe între 10 și 15%. Textul nu trebuie utilizat niciodată ca nuanță de 10 până la 15% dintr-o culoare solidă pe un fundal alb, crem sau pastel. Va fi practic imposibil de văzut.

### CULORI DESCHISE PE FUNDAL



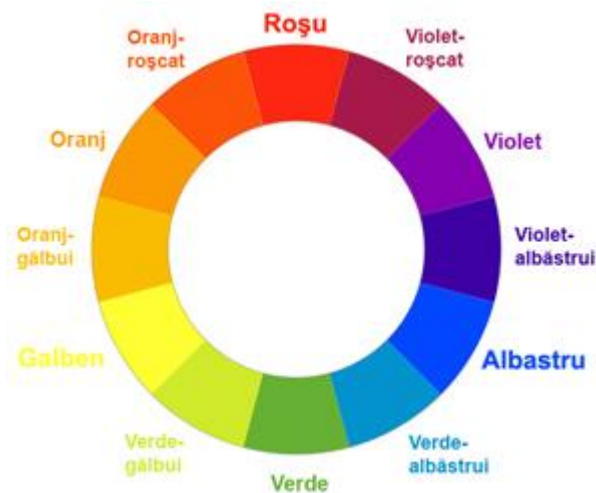
Pe de altă parte, dacă fundalul ales este întunecat, este necesar să folosiți text alb sau un ton foarte palid. Nu utilizați niciodată un fundal galben; Este practic imposibil de văzut.

### FUNDAL CULORI ÎNCHISE



- Fiți conștienți de modul în care combinațiile dvs. de culori ajung la utilizatorii daltoniști. Evitați utilizarea culorii pe culoare pentru a nu crea confuzie, mai ales dacă ambele culori sunt palide sau evitați asocierea roșu cu verde și verde cu albastru (FĂRĂ culori complementare împreună).

### CERC DE CULORI COMPLEMENTARE



sursa imagine: <http://rogvaiv123.blogspot.com/2011/04/despre-culori.html>

- Utilizarea unui număr mare de culori și a unui contrast deosebit este adesea folosită pentru a atrage oamenii printr-un stil captivant. Dar trebuie să fim atenți, astfel încât accesibilitatea să fie întotdeauna prezentă. Dacă aveți îndoieli cu privire la contrast, puteți verifica pe acest site dacă culorile utilizate creează un contrast bun și accesibil. Legătură: <https://webaim.org/resources/contrastchecker/>
- Nu vă bazați doar pe culoare pentru ca utilizatorii să înțeleagă solicitările. De exemplu, în loc să anunțați utilizatorii că ar trebui să dea clic pe butonul verde pentru a completa un formular, etichetați butonul verde ca "Trimiteți" și setați solicitarea să fie: Dați clic pe Trimiteți după ce ați completat formularul.

### 3. Faceți conținutul adaptabil

Ar putea părea dificil să creezi un design care să se potrivească nevoilor tuturor utilizatorilor, dar o bună practică ar fi să le oferi libertate de alegere pentru a adapta un anumit conținut la nevoile lor. Câteva exemple sunt:





- Includeți descrieri audio pentru text și videoclipuri ca suport suplimentar pe care utilizatorii îl pot activa, la fel, includeți text/ subtitrare pentru secvențele cu sunet, sau chiar limbaj mimico gestual unde este cazul;
- Permiteți utilizatorilor să ajusteze dimensiunea fontului și opțiunile de culoare ale aspectului dvs. după bunul plac;

Am vorbit despre contrastul dintre text și fundaluri, dar care sunt caracteristicile pe care ar trebui să le aibă un text și cum să fie organizat?

Este util să setați un spațiu între linii mai mare, de exemplu de 1,15 pentru a crea mai multă claritate.

Textul nu trebuie formatat cu „justify” deoarece astfel el distanțează cuvintele într-un mod care nu este funcțional pentru citire. Optim este bine ca textul să fie aliniat „la stânga”. Pentru a evidenția un text sau pentru a sublinia un concept, ar trebui să îl puneți în cuvinte bold, să nu folosiți cursive, subliniere sau MAJUSCULE.



OAMENII RECUNOSC FORMA CUVINTELOR FAMILIARE ȘI NU CITESC FIECARE LITERĂ ÎN PARTE 	Evitați utilizarea cuvintelor în format CAPITAL în text pentru a face sublinieri
<i>Oamenii recunosc forma cuvintelor familiare și nu citesc fiecare literă în parte</i> 	Evitați utilizarea formatului <i>Italic</i> pentru sublinieri în text
<u>Oamenii recunosc forma cuvintelor familiare și nu citesc fiecare literă în parte</u> 	Evitați utilizarea formatului <u>subliniere</u> pentru sublinieri în text
Oamenii recunosc <b>forma cuvintelor familiare</b> și nu citesc fiecare literă parte 	Folosiți formatul <b>Bold</b> pentru sublinieri în text

**Structura textului** trebuie să aibă următoarele caracteristici:

- prezența titlurilor, subtitrărilor etc.
- utilizarea numerelor de pagină
- prezentarea elementelor importante în bullet points
- pentru documentele lungi este important să includeți o pagină de conținut
- suficient spațiu alb între secțiuni.
- pentru persoanele cu dizabilități de vedere: structurile de titlu de calitate facilitează navigarea pentru utilizatorii cititorului de ecran. Cu apăsările de la tastatură, un utilizator de cititor de ecran poate naviga la anumite titluri (și poate sări peste alt conținut) atunci când dorește. Stilurile de titlu ar trebui să fie listate ierarhic (Titlul 1, Titlul 2 până la Titlul 3 și așa mai departe)
- conținutul aspectului și meniurile liniar și logic
- îmbunătățirea hyperlink-urilor descriptive cu formatul de fișier

Un alt aspect important este **stilul de scriere** al materialului:

- să fie o consistență pentru tot documentul în utilizarea limbajului și a stilului
- folosiți un limbaj simplu și scrieți prezentând fapte, elemente concrete
- explicați acronime și cuvintele dificile
- încercați să începeți și să terminați o propoziție pe aceeași pagină
- încercați să nu împărțiți un cuvânt între două rânduri
- scrieți fără a utiliza figuri de stil, colocvialisme sau fraze complicate și lungi



Co-funded by the  
Erasmus+ Programme  
of the European Union



LICEUL TEHNOLOGIC SPECIAL  
'MARILE PAPELE' - IASI



DOM SPAIN



CITIZENS  
IN POWER



## Resurse:

<https://universaldesign.ie/what-is-universal-design/the-7-principles/>

<https://www.pluralsight.com/blog/software-development/making-website-accessible-for-blind-low-vision>

<https://webaim.org/resources/contrastchecker/>

<https://support.microsoft.com/en-gb/office/make-your-word-documents-accessible-to-people-with-disabilities-d9bf3683-87ac-47ea-b91a-78dcacb3c66d>

<https://webstyleguide.com/wsg3/8-typography/5-typographic-emphasis.html>

<https://m2.material.io/design/color/text-legibility.html#legibility-standards>

<https://far.ngo/Acces-pentru-toti/>

Pentru **versiunea online interactivă a produsului numărul 3** accesați linkul de mai jos sau scanați QR codul:

<https://view.genial.ly/6489805fdb4ada0012a57ec6/dossier-romanian-fingo-pr3-interactive-book>



Pentru a accesa website-ul proiectului și ale partenerilor utilizați linkul și codul QR:

<https://fingo-financial-literacy.blogspot.com>



DISCLAIMER: THE EUROPEAN COMMISSION'S SUPPORT FOR THE PRODUCTION OF THIS PUBLICATION DOES NOT CONSTITUTE AN ENDORSEMENT OF THE CONTENTS, WHICH REFLECT THE VIEWS ONLY OF THE AUTHORS, AND THE COMMISSION CANNOT BE HELD RESPONSIBLE FOR ANY USE WHICH MAY BE MADE OF THE INFORMATION CONTAINED THEREIN